

B.A. (Sem.-4) (Old) Examination
CC 211

Child Development Psychology

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) બાળકની જાતીય ભૂમિકા અંગેની રૂઢિબદ્ધતા વિશે ચર્ચો. ૧૪
- અથવા
- (અ) બાળકના વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર અસર કરતા ઘટકોની ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ચાર) : ૦૪
- (૧) એટલે સમાજમાં પરંપરાગત નિશ્ચિત થઈ ગયેલ સ્ત્રી પુરુષની જાતીય ભૂમિકાઓની વર્તન તરેહો (જાતીય ભૂમિકા, રૂઢિબદ્ધતા)
- (૨) પૂર્વ-પ્રાથમિક શાળાના બાળકમાં પ્રત્યેનો લગાવ સૌથી વધુ હોય છે. (માતા, પિતા)
- (૩) એટલે વ્યક્તિ પોતે સ્ત્રી છે કે પુરુષ તે અંગેની લાક્ષણિકતાઓનું પ્રત્યક્ષીકરણ. (સ્વ ઓળખ, જાતીય ભૂમિકા)
- (૪) વ્યક્તિત્વની વ્યાખ્યા આપો.
- (૫) બાળકના વર્તન પર સામાજિક વાતાવરણની ખૂબ ઊંડી અસર થાય છે. (ખરું, ખોટું)
- (૬) કારણ સંયોજન એટલે શું?
- ૨ (અ) ભાષાના કાર્યો વિગતે વર્ણવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ભાષાના પાસાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ચાર) : ૦૪
- (૧) એ એવી પ્રક્રિયા છે જેના દ્વારા વ્યક્તિઓ પોતાના વિચારો, ભાવો અને માહિતીની આપ-લે કરે છે. (ભાષા, સંદેશા વ્યવહાર)
- (૨) બાળક સરેરાશ ૬ વર્ષની ઉંમરે આશરે જેટલાં શબ્દો ઓળખતું થાય છે. (૧૦,૦૦૦, ૨૦,૦૦૦)
- (૩) ભાષાવિજ્ઞાન એટલે શું?
- (૪) ભાષાત્મક સભાનતા એટલે શું?
- (૫) ગુજરાતી ભાષામાં કુલ પર ધ્વનિ ઘટકો છે. (ખરું, ખોટું)
- (૬) સંદેશો એ સંદેશા વ્યવહારનું અગત્યનું પાસું છે. (ખરું, ખોટું)
- ૩ (અ) બુદ્ધિ એટલે શું? બુદ્ધિની સીમાઓની ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) સર્જનાત્મકતાના આવશ્યક સંસાધનો સમજાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) : ૩
- (૧) અવસ્થા દરમિયાન બાળક નક્કર વસ્તુઓના સંબંધને તાર્કિક વિચારો કરવાની બોધાત્મક શક્તિ ધરાવે છે. (પ્રકાર્યાત્મક, મૂર્તકાર્યાત્મક)
- (૨) બુદ્ધિ અંગેનો દ્વિ-ઘટક સિદ્ધાંત એ આપ્યો હતો. (સ્પીયમેન, થોર્નહાઈક)
- (૩) થોર્નહાઈકે બુદ્ધિના ત્રણ પ્રકાર ગણાવ્યા છે. (ખરું, ખોટું)
- (૪) સામાન્ય માનસિક શક્તિ એટલે વ્યક્તિની બુદ્ધિ ક્ષમતા (ખરું, ખોટું)
- (૫) સર્જનાત્મકતા એટલે શું?

3003M1067A-2

- ૪ (અ) બાળકોમાં નૈતિક સમજને અસર કરતા ઘટકો જણાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) બાળકમાં આત્મનિયંત્રણનો વિકાસ વર્ણવો.
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) : ૩
- (૧) નૈતિક ધોરણોનું ઉલ્લંઘન થાય એવું વર્તન કરવાની વૃત્તિનું વ્યક્તિ દ્વારા થતું અવરોધન એટલે
(આંતરીકરણ, આત્મ-નિયંત્રણ)
- (૨) એટલે વ્યક્તિને હાનિ પહોંચાડવાના સ્પષ્ટ ઈરાદાથી અભિવ્યક્ત થતી આક્રમકતા.
(વેરભાયુક્ત આક્રમકતા, સાધનરૂપ આક્રમકતા)
- (૩) નૈતિક વર્તનનો સીધો સંબંધ વર્તન સાથે છે. (સામાજિક, આર્થિક)
- (૪) બાળકોની આક્રમકતાના સ્વરૂપો છે. (ચાર, ત્રણ)
- (૫) સમભાવ એટલે શું?

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Discuss the stereo gender typing of a child in the development of personality. 14
OR
Discuss the effective factors on personality development.
- (b) Answer the following questions (any four) : 4
- (i) are the behavioural patterns determined traditionally for the male and female gender role in society (Gender roles, stereotyping)
- (ii) In the pre-primary school the child maximum affection towards(mother, father)
- (iii) means a person's perception of a self as relatively male or female characteristics. (Self-identity, Gender-role).
- (iv) Give the definition of personality.
- (v) Social environment have a greater influence on a child's behaviour. (true, false)
- (vi) What is motor Co-ordination?
- 2 (a) Explain the functions of language in detail. 14
OR
Discuss the phases language in detail.
- (b) Answer the following questions (any four) : 4
- (i) The process of interaction of thoughts, feelings and information between individuals is called (Language, communication)
- (ii) At the age of about 6 years, a child on an average is able to recognize words. (10,000, 20,000)
- (iii) What is linguistics?
- (iv) What is metalinguistic awareness?
- (v) There are total 52 elements of voice in Gujarati. (True, False)
- (vi) Message is an important aspect in communication. (True, False)

3003M1067A-3

- 3 (a) What is intelligence? Discuss the extremes of intelligence. 14
OR
Explain the necessary resources of creativity.
- (b) Answer the following questions (any three) : 3
- (i) In stage the child acquires the cognitive ability to associate logical thought from concrete objects. (pre-operational, concrete operational)
 - (ii) gave the two factors theory of intelligence (Spearman, Thorndike)
 - (iii) According to thorndike, intelligence consists of three types. (True, False)
 - (iv) General mental means a person's intelligence competence. (True, False)
 - (v) What is creativity?
- 4 (a) Explain the factors influencing on moral understanding of children. 14
OR
Describe the development of self-control in child.
- (b) Answer the following questions (any three) : 4
- (i) An individual's tendency of inhibiting urges to act in ways that violate moral standards is called..... (internalization, self-control)
 - (ii) aggression means intentionally expressed hostility to harm others. (Hostile, Instrumental)
 - (iii) The moral behaviour is directly related with behaviour. (Social, Economical)
 - (iv) There are phases of aggression in children. (four, three)
 - (v) What is Empathy?
-

B.A. (Sem.-4) Examination

CC 212

Persian (Prose)

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન:૧(અ) شیخ سعدی ના જીવન ચરિત્ર વિશે વિસ્તૃતમાં માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

શેખ સાઅદીના સમયની રાજકીય પરિસ્થિતી વિશે વિસ્તૃતમાં જણાવો.

પ્રશ્ન:૧(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

૧) શેખ સાઅદીનું જન્મ ક્યા શહેરમાં થયું?

૨) શેખ સાઅદીનું મૂળનામ જણાવો.

૩) શેખ સાઅદીએ પોતાનું ઉપનામ કોના નામ ઉપરથી રાખ્યું હતું?

૪) શેખ સાઅદીના સમકાલીન સાહિત્યકારોના નામ જણાવો.

૫) શેખ સાઅદીએ ક્યા મદદેસામાં શિક્ષણ પ્રાપ્ત કર્યું?

૬) ફારસી સાહિત્યના કોઈપણ ચાર મહાન સાહિત્યકારોના નામ જણાવો.

પ્રશ્ન:૨(અ) ફારસી સાહિત્યની પ્રખ્યાત નૈતિક પુસ્તકોની માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

"گلستان سعدی" નું મુલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

૧) ફારસી ગદ્યના કેટલા પ્રકારો છે? ક્યા ક્યા?

૨) ફારસી સાહિત્યની કોઈપણ બે પ્રખ્યાત નૈતિક પુસ્તકોના નામ જણાવો.

૩) શેખ સાઅદીની કોઈપણ બે સાહિત્યિક કૃતિઓના નામ જણાવો.

૪) શેખ સાઅદીએ અંદાજિત કેટલા વર્ષ સુધી મુસાફરી કરી હતી?

૫) ગઝલોના પયગંબર તરીકે કોને યાદ કરવામાં આવે છે?

૬) શેખ સાઅદીના આશ્રયદાતાઓના નામ જણાવો.

(1) یکی از ملوک عجم حکایت کنند که دست تطاول برمال رعیت دراز کرده بود و جور و ازیت آغاز تا بجای که خلق از مکاید ظلمش بجهان برفتند و از کربت جورش راه غربت گرفتند چون رعیت کم شد ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت و خزینہ تہی ماند و دشمنان طمع کردند و زور آوردند بنده حلقہ بگوش ارتوازی برود لطف کن لطف کہ بیگانہ شود حلقہ بگوش بارے در مجلس او در کتاب شاہنامہ میخوانند در زوال مملکت ضحاک و عہد فریدون وزیر ملک را پرسید کہ بیچ توان دانستن کہ فریدون کہ گنج و ملک وحشم نداشت چگونه مملکت برو مکرر شد. گفتا چنانکہ شنیدی خلقی برو بتعصب گرد آمدند و تقویت کردند پادشاهی یافت گفت ای ملک چون گرد آمدن خلقی موجب پادشاهی است تو خلق را برای چه پریشان می کنی مگر سر پادشاهی کردن نداری -

(2) پادشاهی را شنیدم کہ بکشتن اسیری اشارہ کرد بیچارہ در این حالات نومیدی بزبانی کہ داشت ملک را دشنام دادن گرفت و سقط گفتن کہ گفته اند بر کہ دست از جاں بشوید بر چه در دل آرد بگوید - ملک پرسید کہ چه میگوید از وزرے نیک محضر گفت اے خداوند ہمیگوید والکا ظمین الغیظ والعافین عن الناس.. ملک را رحمت آمد از سر خون او در گزشت وزیر دیگر کہ ضد او بود گفت ابنای جنس ما را نشاید در حضرت پادشاهان جز برآستی سخن گفتن این ملک را دشنام داد و ناسزا گفت ملک روی از این سخن در ہم کشید و گفت آن دروغ مصلہتی بود و بنای این بر خبیثی و خردمندان گفته اند دروغ مصلہتی آمیز بہ از راستی فتنہ انگیز.

(3) پادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست و غلام دیگر دریا رانیدہ بود و محنت کشتی نیازمودہ گریہ و زاری آغاز نہاد و لرزہ براندامش افتاد ملک را عیش ازو منقص بود کہ طبع نازک تحمل امثال این صورت نہ بندد چارہ ندانستند حکیمی در آن کشتی بود ملک را گفت اگر فرمان دہی اورا بطریقی خاموش گردانم گفت غایت لطف و کرم باشد بفرمود تا غلام را بدریا انداختند چند نوبت غوتہ خورد از آن پس مویش گرفتند و پیش کشتی آوردند و بدو دست در سکان کشتی آویخت چون بر آمد بگوشہ بنشست و قرار یافت ملک را عجب آمد پرسید کہ حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن ندیدہ بود و قدر کشتی ندانستہ ہمچنین قدر عافیت کسی داند کہ بمصیبتی گرفتار آید.

M0014-3

પ્રશ્ન:૪અ(II) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (કોઈપણ બે)

09

- ૧) بنوز نگران ست که ملکش با دگرانست
- ૨) عاقبت گرگ زاده گرگ شود گر چه آدمی بزرگ شود
- ૩) ای پدر کوتاه خردمند به که نادان بلند
- ૪) توانگری به دل است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال

પ્રશ્ન૪(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણત્રણ)

03

- ૧) " ગુલિસ્તાન" પુસ્તક કેટલા પ્રકરણો પર આધારિત છે?
- ૨) "ગુલિસ્તાન" પુસ્તકના પ્રથમ પ્રકરણનું નામ જણાવો.
- ૩) શેખ સાઅદીની ગઝલોના કેટલા દિવાન પ્રકાશિત થયા છે?
- ૪) "ગુલિસ્તાન" પુસ્તકની અનુકરણમાં બીજી કઈ પુસ્તકની રચના થઈ છે?
- ૫) "ગુલિસ્તાન" ઉપરાંત શેખ સાઅદીનું બીજું કયું પુસ્તક પ્રખ્યાત છે?

B.A. (Sem.-4) Examination

CC 212

Urdu (Drama-Anarkali)

April 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

☆ نوٹ: تمام سوالات لازمی اور نمبر مساوی ہیں۔

۱۴

سوال نمبر ۱ (الف)۔ امتیاز علی تاج کے سوانح حیات قلم بند کیجیے۔

یا

امتیاز علی تاج کے ہم عصر ڈرامہ نگاروں کا تعارف پیش کیجیے۔

۰۴

(ب) مندرجہ ذیل سے کہیں چار کے جواب ایک دو جملے میں دیجیے۔

(۱) انارکلی ڈرامے کی سن اشاعت کیا ہے؟ (۲) ڈرامہ پر پہلی کتاب کس نے لکھی؟ (۳) تاج کی بیوی کا قلمی نام کیا تھا؟

(۴) انارکلی کی اشاعت کے وقت تاج کی عمر کیا تھی؟ (۵) امتیاز علی تاج کی وفات کیسے ہوئی؟ (۶) (۱) اردو کا پہلا ڈرامہ کونسا ہے؟

۱۴

سوال نمبر ۲ (الف) امتیاز علی تاج کی ڈرامہ نگاری پر تبصرہ کیجیے۔

یا

ڈرامہ انارکلی کا پلاٹ بیان کیجیے۔

۰۴

(ب) مناسب جوڑیاں بنائیے،

ب

الف

(a) مرزا ہادی رسوا (۱) سن ۱۹۶۹ء

(b) حکیم احمد شجاع (۲) سن ۱۹۳۱ء

(c) امتیاز علی تاج (۳) سن ۱۹۲۵ء

(d) ڈرامہ انارکلی (۴) سن ۱۹۷۰ء

سوال نمبر ۳ (الف) ڈرامہ انارکلی کے اہم کرداروں کا تعارف دیجیے۔

یا

ڈرامہ انارکلی کا تنقیدی جائزہ لیجیے۔

۰۴

(ب) ایک دو جملوں میں جواب لکھیے۔ (کوئی تین)

(۱) 'مرقع لیلیٰ' مجنوں ڈرامہ کس کی تصنیف ہے؟ (۲) 'باپ کا گناہ' کس کا مشہور ڈرامہ ہے؟ (۳) امتیاز علی تاج کا معروف مزاحیہ کردار کونسا ہے؟

(۴) 'امراؤ جان ادا' کے خالق کون ہیں؟ (۵) حکومت پاکستان نے تاج کو کن ایوارڈ سے نوازا؟

۱۲

سوال نمبر ۴ (الف) مندرجہ ذیل سے کہیں دو ڈرامہ نگاروں کا تعارف پیش کیجیے۔

(۱) رسوا (۲) امراؤ علی (۳) حکیم احمد شجاع (۴) انظر دہلوی

۰۵

(ب) مندرجہ ذیل سے کسی ایک پر مختصر نوٹ لکھیے

(۱) دلآرام (۲) انارکلی

B.A. (Sem.-4) Examination

CC 212

Computer Application (Website Development)

Time : 2-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : ~~70~~
35

- પ્ર.૧. અ ECMના ઘટકો વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૧. અ ECM એટલે શું? ECMની જુદી જુદી વ્યાખ્યાઓ વર્ણવો.
- પ્ર.૧. બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) પૂરું નામ જણાવો : HTML
(૨) પૂરું નામ જણાવો : BPM
(૩) CMSમાં ફ્રી સોફ્ટવેર કયા કયા વપરાય છે.
- પ્ર.૨. અ વર્ડપ્રેસ શું છે? તેની લાક્ષણિકતાઓ સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૨. અ વર્ડપ્રેસમાં નવો બ્લોગ બનાવવાના સ્ટેપ ઉદાહરણસહ જણાવો.
- પ્ર.૨. બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો: (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) પ્લગઇન્સ ની ઉપયોગીતા ટૂંકમાં જણાવો.
(૨) RSS નું પૂરું નામ જણાવો.
(૩) વર્ડપ્રેસ જાવા નામની કંપનીએ બનાવેલ છે. (સાચું કે ખોટું)
- પ્ર.૩. અ બ્લોગમાંથી પોસ્ટ ડીલીટ કરવાની પ્રક્રિયા સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૩. અ વર્ડપ્રેસમાં લોગો બનાવી અપલોડ કરવાની પ્રક્રિયા સઉદાહરણ જણાવો.
- પ્ર.૩. બ માંગ્યા મુજબ જણાવો: (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) બ્લોગમાં પોસ્ટ કોપી કરી શકાતી નથી. (સાચું કે ખોટું)
(૨) વર્ડપ્રેસમાં સ્પેલચેકની સુવિધા જોવા મળતી નથી. (સાચું કે ખોટું)
(૩) વર્ડપ્રેસમાં બનાવેલ બ્લોગનું સંચાલન કરવું સરળ છે. (સાચું કે ખોટું)
- પ્ર.૪. અ યુટ્યુબ પર વિડીયો અપલોડ કરી બ્લોગમાં દર્શાવવાની પ્રક્રિયા જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૪. અ બ્લોગમાં શીર્ષક બદલવા કે લખવા માટેની પ્રક્રિયા જણાવો.
- પ્ર.૪. બ માંગ્યા મુજબ જણાવો: (કોઈપણ એક) ૦૧
(૧) વર્ડપ્રેસમાં બ્લોગમાં સમય અને તારીખ દાખલ કરી શકાતા નથી. (સાચું કે ખોટું)
(૨) વર્ડપ્રેસમાં બ્લોગનો પાસવર્ડ બદલી શકાતો નથી. (સાચું કે ખોટું)

P.T.O

SEMESTER IV B.A.
COMPUTER APPLICATIONS
CORE : 212 [CC - 212]
CMS FOR WEBSITE DEVELOPMENT
TIME: 2.30 HRS. MARKS: 35
ENGLISH VERSION

- Q.1 A Discuss about the components of ECM. 07
OR
- Q.1 A What is ECM? Explain different definition of ECM.
- Q.1 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) Give full form of : HTML.
(2) Give full form of : BPM.
(3) Which softwares are use as a free in CMS?
- Q.2 A What is Wordpress? Explain its characteristics. 07
OR
- Q.2 A Write a necessary steps to create new blog in Wordpress.
- Q.2 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) Write only uses of PlugIns.
(2) Give full form of RSS.
(3) Java Company developed Wordpress. (True/False)
- Q.3 A Write a necessary step to delete post in blog. 07
OR
- Q.3 A Write a necessary to create logo and how to upload it with example in wordpress.
- Q.3 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) We can not copy POST in blog. (True/False)
(2) There is no facility available for Spell Check in Wordpress. (True/False)
(3) There is easy to manage blog in wordpress. (True/False)
- Q.4 A Write a necessary step to upload video on Youtube. 07
OR
- Q.4 A Write a necessary step to change title in blog.
- Q.4 B Do as directed. (Any One) 01
(1) We can not change date and time in blog in wordpress. (True/False)
(2) We can not change password in blog in Wordpress.

B.A. (Sem.-4) Examination

CC 213

Persian (Form of Poetry)

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) ફારસીસાહિત્યમાં " કત્આ " નો આરંભ અને વિકાસ વર્ણવી તેમાં વર્ણવવામાં વિષયો પર નોંધ લખો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) ફારસીકાવ્યનાં વિવિધ પ્રકારો પર સવિસ્તાર માહિતી આપો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ "કત્આ" શબ્દની ઉત્પત્તિ કયા શબ્દ પરથી થઈ છે ?

૨ ગઝલનીયુગનાં પ્રખ્યાત કત્આ કવિઓનાં નામ આપો.

૩ મસ્નવીનાં કેટલા પ્રકાર છે ? કયા-કયા ?

૪ ગઝલ કાવ્યપ્રકારમાં ઓછામાં ઓછી અને વધુમાં વધુ કેટલી કાવ્યપંક્તિઓ હોવી જોઈએ ?

૫ રૂબાઈનું પ્રચીન નામ લખો.

૬ કસીદાકાવ્ય પ્રકારનાં વિવિધ ભાગોનાં નામ જણાવો.

પ્રશ્ન ૨ (અ) ફારસીસાહિત્યનાં પ્રખ્યાત કત્આ કવિઓમાં કવિ ઈબનેયમીનનું સ્થાન નક્કી કરો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) પરવીન એતેસામીનું જીવનપરિચય આપી તેમના કત્આતની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ કવિ ઈબનેયમીનનું જન્મ કયાં અને કયારે થયું ?

૨ પરવીન એતેસામીના પિતાનું નામ લખો.

૩ પરવીન એતેસામીના કાવ્યસંગ્રહની પ્રસ્તાવના કયા કવિએ લખી છે ?

૪ કયા કવિએ પોતાનાં મિત્રને આમંત્રણ આપવા કત્આતની રચના કરી ?

૫ સલ્જુકયુગનાં પ્રખ્યાત કત્આ કવિઓનાં નામ આપો.

૬ પરવીન એતેસામીની પ્રખ્યાત કવિતા કઈ છે ?

પ્રશ્ન ૩ નીચે આપેલ કકરાઓ પૈકી ગમે તે બે કકરના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો.

(17)

(૧) અનોશિરોવન એદલ એકી અઝ બઝરગતરિન પાદશાહાન સલસલે સાસાની , દર દાદગસ્તરી મશહુર આફાક અસ્ત , વડરઝમાન ઓ કશુર ઈરાન કદરત વ આસાઇશ નામ ઢાશ્ત મીગુઇન્દ અનોશિરોવન બ્રાઇ દાદઢુઆમી સત્મદીદગાન ફરમાન્દાદ તા બન્દી અઝ અબરેશ્મ બર કન્ગરે ઈવોન બે બન્દન્દ , ટુરી કે અગર કસી અઝ મીદાન ઢલુવક્સર આન્રા મીક્શીદ , ઝન્ગ બઝરગી સ્દામી દાદ વ બદીન્વોસ્પઠે કસરી મી દાન્સત કે મઝલુમી બદાદઢુઆમી આમ્દે અસ્ત . રુઝી કે હુવોલી બારગાહ પાદશાહ અઝ મરદમ હોલી બુદ અલગી સ્વેઇફ બદાન્જા રસીદ વ હુન હારશ બર પેશ્ત ઓ અફતાદે બુદ હુદ રા બરેસ્માન માલેઇ . નાગાહ સ્દાઇ ઝન્ગ બગુશ અનોશિરોવન રસીદ . અઝ ઢાઇ બરઢેસ્ત વ બગુશે બામ ઈવોન આમ્દ . હુન બપાઇન નગાહ કર્દ અલગી રા દીદ કે પેશ્ત હુદ રા બર બન્દ મીમાલેઇ . બેઇદરન્ગ ફરમાન્દાદ કે અઝ હાલ અલગ આગાહ શુન્દ વ સાહબ આન્રા હાઝર સાઝન્દ . ગફતન્દ : હર આસીયાબાન્સેસ્ત કે અકુન પેરો લાગરશ્દે વ અઝ

(1)

(P.T.O.)

بار کشیدن و کار کردن و سواری دادن فرو مانده و آسیابان او را از خانه بیرون کرده است. انوشیروان فرمود تا آسیابان را بیاورند، و چون حاضر شد به او گفت: باید تا آخر عمر این الاغ را نگاهداری کنی و آب و علف باو بدهی باقی زندگانی او را نرنجانی. پس منادی فرمود که هر گاه جانوری برای صاحبش کار کرده باشد باید در موقع پیروی و ناتوانی از او نگاهداری کند و از پیش خود نراند.

(۱) انوشیروان که بود؟

(۲) او برای داد خواهی ستمدیدگان چکار کرد؟

(۳) چطور الاغ انوشیروان را از حال خود آگاه کرد؟

(۴) الاغ متعلق به که بود؟ چرا او را رانده بودند؟

(۵) انوشیروان چه فرمان داد؟

(۲) در امثال حکمای هند مذکور است که موری کمر جهد بر میان بسته بود و از توده خاك كه نقل آن آدمیان را به کلفت میسر شدی ذره ذره می برد و در طرف دیگری ریخت مرغی بر آن گزر کرد. گفت: ای ضعیف پیکر این چه کارست که پیش گرفته ای؟ مور زبان کشادو گفت: مرا با یکی از قوم خود نظریست. چون طلب وصال او کردم گفت: اگر سروصل ما داری قدم در نه و این توده خاك را ازین راه بردار. می خواهم که سعی کنم و از عهده خود بیرون آیم. مرغ گفت: این گمان که می بری بقدر آرزوی تونیست و این مشقت که می کشی به قوت بازوی تونی مور گفت: من عزم این کار کرده ام و قدم جهد پیش نهاده. اگر کامیاب شوم بهتر و گرنه معزوم خواهند داشت.

(۱) موری چرا کمر جهد بر میان بسته بود؟

(۲) مرغی او را مشغول این کار دید چه گفت؟

(۳) مور چه پاسخ داد؟

(۴) مرغ او را چه تنبیه کرد؟

(۵) آیا پای استقامت مور ازین تنبیه لغزید؟

(۶) پس او را جواب مرغ چه گفت؟

(۷) برای حصول مقصد چه چیز لازم است؟

(۳) ابو الحسن یمین الدوله امیر خسرو به سال ششصد و پنجاه و یک در شهر پتالی (نزد آگره) پیدا شد. پدرش امیر سیف الدین محمود یکی از فضالای زمان به شمار می رفت. خسرو بعد از کسب علوم و فنون به تحصیل آثار و اشعار فارسی پرداخت. درین زبان استعداد کلی بهم رسانید و از عنقوان شباب به سرودن اشعار آغازید. از جهت ندرت بیان و شیرینی کلام و کثرت اشعار می توان او را شاعر صف اول شمرد. اقامت گاه خسرو دار السلطنت دهلی بود و نزد سلاطین آن ولایت معزز و محترم بود و عذای از آنان را در اشعارش نامبرد و مدح کرد. او در الفاظ و معانی پیروی شعرای نامی ایران نمود. با این همه توان گفت خسرو و طرز خاصی دارد که آن لحن در دیگر شعرای زبان پارسی هند به تفاوت مراتب دیده می شود. و این سبک به تدریج صورتی مخصوص اختیار کند و سبک خصوصی هند را به وجود می آرد. امیر خسرو به دست شیخ نظام الدین اولیاء بیعت کرد. غزلهای او بیشتر مضامین عاشقانه دارد. او گفتگوی آرزوهای دیدار و هجر در میان آورده و از سیل اشک و روی زرد بحث کرده است. امیر خسرو در اتباع نظامی گنجوی مثنویات نوشته و مثنویات او از حیث تاریخ اهمیت دارد. او کتابی در فن انشاء بنام رسائل الاعجاز تالیف

کرده است - بحیثیت مجموعی خسرو را می توان بزرگترین شعرای فارسی هند نامید - وفات خسرو به سال ۵۷۲۵ ذر دارالسلطنت دهلی اتفاق افتاد و در پائین نظام الدین اولیاء آسوده است -

(۱) امیر خسرو کجا تولد شد ؟

(۲) لقب او چیست ؟

(۳) نام پدر خسرو چه بود ؟

(۴) او چرا شاعر صف اول به شمار می رود ؟

(۵) خواجه نظام الدین اولیاء که بود ؟ او کجا مدفون است ؟

(۶) نام طرز خاصی خسرو چیست ؟

(۷) غزلهای خسرو به چه مضامین آراسته است ؟

(17)

पुनः न नीचे आयेक काव्यमंडी पेकी गमे ते दाएनुं सादरेभन करे।

(الف) شنیدم که بگریست سلطان روم

بر نیک مردی ز اهل علوم

که پایابم از دست دشمن نماند

جز این قلعه و شهر با من نماند

بسے جهد کردم که فرزند من

پس از من بشود سرور انجمن

کنون دشمن بد گهر دست یافت

سر دست مردی و جهدم بتافت

چه تدبیر سازم چه درمان کنم ؟

که از غم بفرسود جان در تنم

(ب) هواے خانه و منزل ندارم

سر راهم غریب هر دیارم

سحر می گفت خاکستر صبا را

فسرد از باد این صحرا شرارم

گذر نرمک پریشانم مگردان

ز سوز کاروانے یاد گارم

ز چشم اشک چون شبنم فروریخت

که من هم خاکم و در رهگذارم

بگوش من رسید از دل سرودے

که جوے روز گار از چشمه سارم

(ج) یکی پند می داد فرزند را

نکودار پند خردمند را

مكن جور بر خردگان ای پسر

که یک روزت افتد بزرگی بسر

نی ترسی ای کودك کم خرد

که روزی پلنگت برهم درد

بخردی درم زور سر پنجه بود

دل زبردستان زمن رنجه بود

بخوردم یکی مشمت زور آوران

نکردم دگر زور بر لاگران

(د) دلیری که بد نام او اشکبوس

همی بر خروشید برسان کوس

بیامد که جوید ز ایران نبرد

سرهم نبرد اندر آرد به گرد

ز گردان ایران همآورد خواست

ز جولان او در جهان گرد خاست

بشد تیز رهام با خود و گبر

همی گرد رزم اندر آمد به ابر

در آویخت رهام با اشکبوس

بر آمد ز هر دو سپه بوق و کوس

.....

Time : 2-30 Hours]

☆ ہدایت: تمام سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

سوال نمبر ۱ (الف) قطب شاہی دور کے شعراء کے ادبی خدمات بیان کیجیے۔

یا

عادل شاہی دور کے شعراء کا تعارف پیش کیجیے۔

(ب) ایک جملے میں جواب دیجیے۔ (کوئی چار)

(۱) وہجی کس کے دور میں پیدا ہوئے؟ (۲) اردو کا عوامی شاعر کسے کہا جاتا ہے؟ (۳) قطب شاہی سلطنت کا بانی کون ہے؟

(۴) غواصی کس کے عہد کا ممتاز شاعر تھا؟ (۵) خدائے سخن کس شاعر کو کہا جاتا ہے؟ (۶) نورث ولیم کالج کے ناظم اعلیٰ کون تھے؟

سوال نمبر ۲ (الف) اردو نثر کی ابتداء و ارتقاء کا جائزہ لیجیے۔

یا

عہدِ ولی کی شاعرانہ خصوصیات پر تبصرہ کیجیے۔

(ب) ایک جملے میں جواب دیجیے۔ (کوئی چار)

(۱) 'حیات جاوید' کس کی تصنیف ہے؟ (۲) 'آپ حیات' کے مصنف کون ہیں؟ (۳) اردو شاعری کا پہلا صاحب دیوان شاعر کون ہے؟

(۴) دکنی ادب کا پہلا شاعر کسے تسلیم کیا گیا ہے؟ (۵) 'اردو غزل' کا بانی آدم کسے کہا جاتا ہے؟ (۶) 'علی نامہ' کس کی تصنیف ہے؟

سوال نمبر ۳ (الف) اردو ادب میں ایہام گوئی کی روایات پر روشنی ڈالئے۔

یا

نظیر اکبر آبادی کی شاعری پر تبصرہ کیجیے۔

(ب) مناسب جوڑیاں بنائیے۔

ب

الف

(۱) پہلی دور (گل برگہ) (a) ۱۵۰۸ء سے ۱۶۸۷ء

(۲) مغل دور (حیدرآباد اورنگ آباد) (b) ۱۶۸۶ء سے ۱۷۵۰ء

(۳) قطب شاہی دور (حیدرآباد، گولکنڈہ) (c) ۱۳۸۰ء سے ۱۵۲۵ء

سوال نمبر ۴ (الف) عہدِ زریں کے اہم شعراء کا تعارف پیش کیجیے۔

یا

عہدِ ولی کی شاعرانہ خصوصیات پر تبصرہ کیجیے۔

(ب) مندرجہ ذیل سے کسی ایک پر مختصر نوٹ لکھیے

(۱) ولی (۲) نظیر اکبر آبادی

B.A. (Sem.-4) Examination
CC 213 Computer Application
Cyber Law and Corel Draw

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 35

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) (૧) Cyber Law એટલે શું? તેની જરૂરીયાતો વિગતે જણાવો. ૭
(૧) Internet એટલે શું? Internet નો ઈતિહાસ જણાવો.
- (બ) કોઈપણ બેના જવાબ લખો. ૨
(૧) VOIPનું આખું નામ લખો.
(૨) ભારતીય પાર્લામેન્ટમાં IT (Amendment) બીલ કયારે મંજૂર થયું?
(૩) Online contract એટલે શું?
- ૨ (અ) વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા વિશે સવિસ્તાર સમજાવો. ૭
અથવા
ટૂંક નોંધ લખો : Hacking, Patent
- (બ) કોઈપણ બેના જવાબ આપો. ૨
(૧) Cyber Terrorism એટલે શું?
(૨) Cyber Crime એટલે શું?
(૩) DSL નું આખું નામ લખો.
- ૩ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો લખો : ૭
(૧) Corel Draw એટલે શું? Corel Drawમાં નવા Document કેવી રીતે બનાવશો? વિગતે સમજાવો.
અથવા
(૨) Corel Draw માં Arrange Menu વિશે જણાવો.
- (બ) કોઈપણ બે ના જવાબ લખો. ૨
(૧) Corel Draw કુલ કેટલા Menu જોવા મળે છે.
(૨) Corel Draw ફી હેન્ડ ટૂલનો ઉપયોગ જણાવો.
(૩) PAN ટૂલનો ઉપયોગ જણાવો.
- ૪ (અ) (૧) Corel Draw માં Layout Menu વિસ્તારથી સમજાવો. ૬
અથવા
(૨) Corel Draw માં Transparency Effect સમજાવો.
- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ બે) : ૨
(૧) Corel Draw માં પ્રકારના કલર separation હોય છે. (૨, ૩, ૪, ૬)
(૨) Corel Draw ની ટૂલથી Cropping થાય છે. (Pick, Shape, Zoom)
(૩) Object ને select / Deselect કરવા માટેવપરાય છે. (Pick, Shape, free Hand)

0204M0031(2)

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) What is cyber Law? Describe its need in detail. 7
OR
What is intrnet? Describe History of Internet. 2
(b) Give answer (any two) :
(1) Write full form of VOIP.
(2) When IT (Amendment) Bill pass from Indian Parliament?
(3) What is online contract?
- 2 (a) Explain Individual independment in brief. 7
OR
Write short note : Hacking, Patent. 2
(b) Give answer (any two) :
(1) What is Cyber terrorism?
(2) What is Cyber Crime?
(3) Write full form of DSL.
- 3 (a) What is corel draw? How to create new document in corel draw? Explain in detail. 7
OR
Explain arrange Mean in coral draw. 2
(b) Give answer (any two) :
(1) How many menu are in corel draw?
(2) Write use of free hand tool in corel draw.
(3) Write use of PAN tool.
- 4 (a) Explain Layout menu in corel draw in brief. 6
OR
Explain Transparency effect in corel draw. 2
(b) Fill blank. (any two) :
(1) types of color separation in corel draw. (2, 3, 4, 6)
(2) Cropping done by tool in corel draw. (pick, shape, zoom)
(3) used to select/deselect object. (pick, shape, free hand)

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 211

Prakrit (Agam Sahitya

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧(A). "નમિપ્રવજ્યા"નું કથાવસ્તુ સવિસ્તૃત રીતે લખો.

(૧૪)

અથવા

૧(A). આગમોનું વર્ગીકરણ જણાવી અંગોની રચનાનો ઉદ્દેશ જણાવો.

૧(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર)

(૪)

૧. મનુષ્યગતિને શેની ઉપમા આપવામાં આવી છે ?

(A) મૂળ ધન (B) સોનુ (C) દેવુ (D) લેણું

૨. નમિરાજા સિવાય બીજા પ્રત્યેક-બુદ્ધના નામ જણાવો ?

(A) કરકંડુ (B) વિમલવાહન (C) ધન સાર્થવાહ (D) મહાવીરસ્વામી

૩. નમિરાજા કઈ નગરીના રાજા હતા ?

(A) અયોધ્યા (B) મિથિલા (C) અમરાવતી (D) ધનવતી

૪. આગમની ભાષા કઈ છે ?

(A) માગધી (B) પૈશાચી (C) મહારાષ્ટ્રી (D) અર્ધમાગધી

૫. પ્રત્યેક બુદ્ધ કોને કહેવાય છે ?

(A) સ્વયં કોઈ નિમિત્તથી બોધ પામે તે (B) મૃત્યુ જોઈને બોધ પામે તે

(C) વૃદ્ધાવસ્થાથી બોધ પામે તે. (D) આવેગમાં આવીને બોધ પામે તે

૬. મિથિલાને બળતી જોઈને નમિરાજા શું વિચારે છે ?

(A) મારું કાંઈ નથી બળતું (B) દુઃખી થાય છે (C) આનંદિત થાય છે (D) દોડે છે

૨(A). આગમિક વાચનાઓનો કાળક્રમ સવિસ્તૃત રીતે જણાવો.

(૧૪)

અથવા

૨(A). "ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર" ઉપર સવિશેષ નોંધ લખો.

P.T.O

૨(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. કયા જીવોની દુર્ગતિ થાય છે ?

(A) હિંસામાં આસક્ત (B) ધર્મમાં આસક્ત (C) શીલમાં આસક્ત (D) દાનમાં આસક્ત

૨. નમિપ્રવજ્યા કયા આગમસૂત્રમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?

(A) આચારંગ (B) ઉત્તરાધ્યયન (C) જ્ઞાતાધર્મ કથા (D) ભગવતીસૂત્ર

૩. અધર્મનો ત્યાગ કરી ધીર કેવો બને છે ?

(A) ગંભીર (B) પાપી (C) સદ્ગતીગામી (D) મોક્ષગામી

૪. અધર્મનો સ્વીકાર કોણ કરે છે ?

(A) પાપી જીવ (B) નાસ્તિક જીવ (C) ધાર્મિક જીવ (D) ભવી જીવ

૫. તાત્વિક રીતે જીવનમાં સાચો વિજય કયો કહેવાય ?

(A) ઇન્દ્રીયજય (B) શત્રુજય (C) પ્રજાવિજય (D) દેશવિજય

૬. નમિરાજાની પરીક્ષા માટે કોણ આવે છે ?

(A) ઇન્દ્ર મહારાજા (B) મંત્રી (C) પત્ની (D) પુત્ર

૩(A). “જ્ઞાતાધર્મકથા” ઉપર સવિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

૩(A). ઊરશ્રીય અધ્યયનમાં આવતા વિવિધ કથાનકો જણાવી તેનો ઉપનય સમજાવો.

૩(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (૩)

૧. મૂર્ખ જીવ શેની ઇચ્છા કરે છે ?

(A) સદ્ગતિ (B) દુર્ગતિ (C) સ્વર્ગ (D) મોક્ષ

૨. ઇન્દ્ર નમિરાજાની કઈ બાબતોને અભિનંદે છે ?

(A) જ્ઞાન (B) દર્શન (C) ચારિત્ર્ય (D) વૈરાગ્ય

૩. ઉરભૂ એટલે શું ?

(A) ઘેટું (B) હાથી (C) સિંહ (D) વરસાદ

૪. નમિરાજર્ષિના માતાનું નામ શું હતું ?

(A) વસંતસેના (B) વસંતપ્રભા (C) વસંતરેખા (D) મદનરેખા

૫. યુગબાહુનું અપમૃત્યુ કોણ કરે છે ?

(A) મોઠો ભાઈ (B) નાનો ભાઈ (C) પત્ની (D) સાસુ

૪(A). નીચેની પ્રાકૃત ગાથાઓનું ભાષાંતર કરો. (ગમે તે બે)

(૧૪)

૧. જહાણસં સમુદ્ધિસ્સ, કોઈ પોસેજ્જા એલયં ।

ઓયણં જવસં દેજ્જા, પોસેજ્જા વિ સયંગણે ॥૧॥

તઓ સે પુચ્છે પરિવૂઢે, જાયમેણ મહોયરે ।

પીણિણ વિઝલે દેહે, આણસં પરિકઙ્ખણ ॥૨॥

૨. આસણં સયણં જાણં વિત્તે કામાણિ ભુંજિયા ।

દુસ્સાહઙ્ગં ધણં હિચ્ચા બહું સંચિણિયા રયં ॥

તઓ કમ્મગુરુ જન્તૂ પચ્ચુપ્પન પરાયણે

આ વ્વ આગયાસે મરણન્તમ્મિ સોયઈ ॥

૩. ચઙ્ગણ દેવલોગાઓ માણુસમ્મિ જમ્મમ્મિ ।

ઉવસન્તમોહણિગો સરઈ પોરાણયં જાયં ॥

સો દેવલોગ સરિસે અન્તેઠરવરગઓ વરે ભોણ ।

ભુજ્જિતુ નમી રાયા બુદ્ધો ભોગે પરેચ્ચયઈ ॥

૩. ચત્તપુત્તકલત્તસ્સ નિવ્વાવારસ્સ ભિક્ખુણો ॥

પિયં ન વિજ્જઈ કિંચિ અપ્પિયં પિ ન વિજ્જઈ ॥૧૫॥

બહું ખુ મુણિણો મે અણગારસ્સ ભિક્ખુણો ।

સવ્વઅ વિપ્પમુકસ્સ એગન્તમણુપસ્સઓ ॥૧૬॥

૪(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ)

(૩)

૧. રાજા કોના રાગમાં ભાન ભૂલે છે ?

(A) પત્ની (B) પુત્ર (C) પ્રજા (D) કેરી

૨. ઇન્દ્ર મહારાજા નંદનઋષિને કેટલા પ્રશ્નો પૂછે છે ?

(A) ૧૦ (B) ૮ (C) ૧૧ (D) ૧૩

૩. વાહરડુ કોને જોઈને રોજ દુઃખી થતું હતું ?

(A) બકરાને (B) માતાને (C) માલિકને (D) પડોશીને

10071-4

4. બોકડો કોની પ્રતિક્ષા કરતો હતો ?

(A) વાછરડાની (B) ગાયની (C) માલિકની (D) મહેમાનની

5. ગ્રહણ શિક્ષા એટલે શું ?

(A) જ્ઞાન મેળવવું (B) દર્શન કરવા જવું (C) ચારિત્ર્યનું પાલન (D) દીક્ષા સ્વીકાર્ય

-----XX-----

2/63
/48

0304M0072

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 211

Persian (Poetry)

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન:૧(અ) ફારસી મસ્નવીના આરંભ અને વિકાસ વિશે વિસ્તારપૂર્વક જણાવો. ૧૪

અથવા

મૌલાનાજામીના જીવનચરિત્ર વિશે વિસ્તૃતમાં માહિતી આપો.

પ્રશ્ન:૧(બ)નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણચાર) ૦૪

- ૧) મૌલાના જામીનું કુટુંબ કયા નામથી ઓળખાતું હતું?
- ૨) મૌલાના જામીના પિતાનું નામ જણાવો.
- ૩) મૌલાના જામી કયા યુગ સાથે સંબંધ ધરાવતા હતા?
- ૪) મસ્નવી કાવ્યના કેટલા પ્રકારો છે? કયા કયા?
- ૫) ફારસી સાહિત્યની કોઈપણ બે પ્રખ્યાત મસ્નવીઓના નામ જણાવો.
- ૬) મૌલાના જામીનું જન્મ વર્ષ જણાવો.

પ્રશ્ન:૨(અ) મૌલાનાજામીની સાહિત્યિક સેવાઓ વિશે માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

"તોહફતુલએહરારેજામી"નું મુલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણચાર)

૦૪

- ૧) મૌલાના જામીનું કાવ્ય સંગ્રહ કેટલા ભાગમાં વિભાજિત છે? કયા કયા?
- ૨) મૌલાના જામીના સમયમાં રચાયેલ બે ઐતિહાસિક કૃતિઓનાં નામ જણાવો.
- ૩) મૌલાના રૂમી દ્વારા રચીત મસ્નવીનું નામ જણાવો.
- ૪) ફારસીસાહિત્યની કોઈપણ ત્રણ નૈતિકપુસ્તકોના નામ જણાવો.
- ૫) મૌલાનાજામીએ બહારીસ્તાન પુસ્તકની રચનાકયા હેતુથી કરી?
- ૬) મૌલાનાજામીની કોઈપણ બે સાહિત્યિક કૃતિઓના નામ જણાવો.

પ્રશ્ન:૩ નીચે આપેલ કાવ્યોખંડોનું સમજૂતી સહિત માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈપણત્રણ) ૧૭

کرده نهان دفتر زرق و حیل
صورت اگر نیست تاسف که چه

اصل چو معنی ست که بگزاشتی
دل بسو فرع چرا داشتی

(۱) دلوق صفا در برد زیر بغل
گرگ دلی صورت یوسف که چه

P.T.O

(૫) ایکہ دردولت دین کم زنی
 چند دم نیست آدم زنی
 آدمی آنست کہ دینی در دست (۲)
 محو گمان کرده یقینی در دست
 گر بود این پیکر گل آدمی
 زد در و دیوار نثار و کمی

(૩) شاهد خلوتگہ غیب از نخست
 بود بے جلوہ کمر کردہ چست
 آیینہ غیب نما پیش داشت (۳)
 جلوہ نمایی ہمہ با خویش داشت
 ناظر و منظر ہم او بود و بس
 غیر وی این عرصہ نہ پیمود کس

(૬) حسن ز ہر جا کہ زد نقصہ سر
 عشق شد از جاے دگر جلوہ گر
 حسن ز ہر چہر کہ رخ بر فروخت (۴)
 عشق از ان شعلہ ولی را بسوخت
 حسن بہر طرہ کہ آرام یافت
 عشق ولی آمد و در دام یافت

પ્રશ્ન:૪અ(૧) વિવરણઆપો (કોઈપણત્રણ) ૦૭
 حضرت آدم .. نرگس .. لوح و قلم .. سرو .. حضرت یوسف

પ્રશ્ન:૪અ(૧૧) નીચેઆપેલ વિષયો પૈકી ગમે તે એક વિષેનોંધલખો. ૦૭
 ૧) હીકાયતે હઝરત અલી
 ૨) હીકાયતે મુસાફિર કીનઆની
 ૩) હીકાયતે અલી બિન મુવઢિક

પ્રશ્ન:૪બ) નીચેઆપેલપ્રશ્નોનાંજવાબઆપો. (કોઈપણત્રણ) ૦૩
 ૧) મૌલાના જામીના પુત્રનું નામ જણાવો.
 ૨) મસ્નવી કાવ્ય પ્રકાર કયા કયા છંદોમાં લખી શકાય છે?
 ૩) મૌલાના જામી કઈ હી.સ. માં મૃત્યું પામ્યા?
 ૪) મૌલાન જામીએ કયા કયા શાહોની પ્રશંસા કરી?
 ૫) “બહારીસ્તાન” પુસ્તક બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે?

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 211

Urdu (Poetry-Jigar Muradabadi)

April 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔ تمام سوالات لازمی ہیں اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۱۴

سوال : ۱ [الف] جگر مراد آبادی کے حالات زندگی کا احاطہ کیجئے۔

یا

جگر مراد آبادی کے عہد کا ادبی پس منظر پیش کیجئے۔

۴

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) جگر کو کس ایوارڈ سے نوازا گیا؟

(۲) جگر کی پہلی شریک حیات کا نام لکھئے؟

(۳) جگر کے کس اردو شاعر سے روحانی تعلقات تھے؟

(۴) جگر کے اجداد کا تعلق کہاں سے تھا؟

(۵) جگر نے کون سی انجمن قائم کی تھی؟

(۶) جگر نے قرآن شریف کی تعلیم کس سے حاصل کی؟

۱۴

سوال : ۲ [الف] کلام جگر کی خصوصیات بیان کیجئے۔

یا

جگر کے تصور محبوب پر اپنے خیالات کا اظہار کیجئے۔

۴

سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) حسن مطلع کسے کہتے ہیں؟

(۲) جگر کی انجمن کا مقصد کیا تھا؟

(۳) جگر کہاں مدفون ہیں؟

(۴) غزل مقطع کسے کہتے ہیں؟

(۵) غزل کا لفظ کس لفظ سے بنا ہے؟

(۶) ”بیت الغزل“ کسے کہا جاتا ہے؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] جگر کی شاعری میں سیاسی رجحانات پر روشنی ڈالئے۔

یا

جگر مراد آبادی کی صوفیانہ شاعری کا جائزہ لیجئے۔

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

- (۱) ”یادگار جگر“ کس کی تصنیف ہے؟
- (۲) ”اردو غزل کے عناصر رابعہ“ کے مصنف کون ہیں؟
- (۳) جگر کے دوسرے شعری مجموعہ کا نام کیا ہے؟
- (۴) جگر نے کون سی نظم میں اپنے وطن کی کچھ خامیوں کا ذکر کیا ہے؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] مندرجہ ذیل میں سے کہیں ساتھ (۷) اشعار کی تشریح کیجئے۔

- (۱) اے رحمتِ تمام! میری ہر خطا معاف میں انتہائے شوق میں گھبرا کے پی گیا
- (۲) بے فائدہ الم نہیں، بے کار غم نہیں توفیق دے خدا تو یہ نعمت بھی کم نہیں
- (۳) ہو گئی دل کو تری یاد سے اک نسبت خاص اب تو شاید ہی میسر کبھی تنہائی ہو
- (۴) طولِ غم حیات سے گھبرا نہ اے جگر! ایسی بھی کوئی شام ہے جس کی سحر نہیں
- (۵) جب کوئی حسین ہوتا ہے سرگرم نوازش اُس وقت وہ کچھ اور بھی آتے ہیں سوا یاد
- (۶) ملتا ہے کیوں مزہ ستم روزگار میں! تیرا کرم بھی خود جو شریکِ ستم نہیں
- (۷) تری رحمت خطا بخش و خطا پوش مری جرأت خطا کار و خطا پوش
- (۸) جو دل کا راز تھا اسے کچھ دل ہی پا گیا وہ کر سکے بیاں، نہ ہمیں سے کہا گیا
- (۹) دل آگاہ میں کیا کہئے جگر، کیا دیکھا لہریں لیتا ہوا اک قطرے میں دیرا دیکھا
- (۱۰) منصور تو سردے سبک ہو گیا، لیکن جلاد سے پوچھے کوئی جلاد کا عالم

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھئے۔ (کوئی چھ)

- (۱) گلشن (۲) جز (۳) خاک (۴) ساقی
- (۵) نفس (۶) ذرے (۷) معتبر (۸) مختصر

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 211

Islamic Culture (History of Islamic Culture)

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

નોંધ : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે અને તેમના માર્ક્સ બાજુમાં આપેલા છે.

પ્રશ્ન ૧ : [અ] ભારતમાં મુસ્લિમનું રાજ્ય વહીવટ વિશે વિસ્તાર પૂર્વક માહિતી આપો. ૧૪

અથવા

દિલ્હી સલ્તનતનું રાજ્ય વહીવટી તંત્ર વિશે વિગતવાર જણાવો.

પ્રશ્ન ૧ : [બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૦૪

(૧) અમદાવાદમાં કયા કયા મકબરાઓ આવેલા છે?

(૨) ખાના-એ-કાબાની તામીર કયા પૈયગબંરે કરી?

(૩) એહમદશાહ બાદશાહનો મહેલ કયાં આવેલો છે?

(૪) શાહેઆલમ સાથે એહમદશાહ બાદશાહનો શું સંબંધ હતો?

(૫) એહમદશાહ બાદશાહે સોથી પેહલા કઈ સ્થાપત્યની તામીર કરી?

(૬) અકબરના દરબારમાં કેટલા રતનો હતા?

પ્રશ્ન ૨ : [અ] " પ્રાંતોનું વહીવટી વિભાજન " વિગતવાર લખો. ૧૪

અથવા

સલ્તનત સમયમાં પ્રાંતોનું વહીવટ વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૨ : [બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૦૪

(૧) ટોડરમલ કોના દરબારમાં હતા?

(૨) મુઘલ યુગના પ્રથમ સ્થાપત્ય નમૂનો શું છે ?

(૩) ફારસી ભાષામાંથી ગુજરાતી ભાષામાં પ્રવેશ્યા તેવા પાંચ શબ્દોના નામ

લખો.

(૪) અકબરના દરબારી સંગીતકાર કોણ હતા?

(૫) ઝકાતનો કાયદો શા માટે અમલમાં આવ્યો?

(૬) ઉર્દૂ ભાષાને શરૂઆતમાં કયા નામોથી ઓળખતા હતા?

પ્રશ્ન ૩ : [અ] ટોડરમલની મેહસૂલ પદ્ધતિ વિશે વિગતવાર વર્ણવો. ૧૪

અથવા

મુઘલ શહેનશાહના અધિકારો સવિસ્તાર જણાવો.

(P.T.O)

ପ୍ରଶ୍ନ ୩ :[બ] ନୀચେ ଆପେલા ପ୍ରଶ୍ନୋନା ଉତ୍ତର ଟ୍ରେକ୍ସମା ଆପୋ. (କୌଣି ପଞ୍ଚା ତ୍ରୟା) 3

- (1) "ଓଢ଼ି" ଖାସାନା ଶରୁଆତମା କ୍ଷା କ୍ଷା ନାମ ହତା?
- (2) ଗୁଜରାତୀ ଖାସାମା ବପରାତା ଝାରସୀନା କୌଣି ପଞ୍ଚା ବେ ଶବ୍ଦ ଲଖି?
- (3) "କପ ଅନେ ରକାବୀ" କ୍ଷା ଖାସାନା ଶବ୍ଦେ ଥେ?
- (4) ଗୁଜରାତନା ଓଢ଼ିନା କୌଣି ପଞ୍ଚା ଅେକ ଲେଖକନୁ ନାମ ଲଖି?

ପ୍ରଶ୍ନ ୪ :[ଅ] ଝାରସୀ ଖାସାନୀ ଗୁଜରାତୀ ଖାସା ପର ଥାଏଲୀ ଅସରୋ ଝଞ୍ଜାବୋ. ୧୪

ଅଥବା

ଭାରତମା ଓଢ଼ି ଖାସାନୁ ଓଢ଼ିଲବ ଅନେ ବିକାସ ଓପର ପ୍ରକାଶ ନାଖି.

ପ୍ରଶ୍ନ ୪ :[ବ] ନୀଚେ ଆପେଲା ପ୍ରଶ୍ନୋନା ଉତ୍ତର ଟ୍ରେକ୍ସମା ଆପୋ. (କୌଣି ପଞ୍ଚା ତ୍ରୟା) 3

- (1) ଅମଢାବାଢନୀ "କୌଚରବ"ଞ୍ଜାୟାନୁ ନାମ କ୍ଷା ଶବ୍ଦ ଓପର ଥୀ ବନ୍ୟୁ ଥେ?
- (2) ଅକବରେ କ୍ଷା ଧର୍ମନୀ ସ୍ଥାପନା କରୀ ?
- (3) ଅମଢାବାଢନୀ "ରାଧାଞ୍ଜ"ଞ୍ଜାୟା କ୍ଷା ଶବ୍ଦ ଓପର ଥୀ ବନ୍ୟୁ ଥେ?
- (4) ଅକବରେ କ୍ଷା ନାମନୀ ପୁସ୍ତକ ଲଖି ?

.....

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 211

Defence Studies (Indian Military History)

Time : 2-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) મોગલ સમયની સૈન્ય વ્યવસ્થાનું વર્ણન કરો? ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) સલ્તનત સમયના લશ્કરી તંત્રનું વર્ણન કરો?
(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : ૨
- (૧) જૈફુદ્દીન મહમ્મદ બાબર ૧૫૨૬માં ભારત પર આક્રમણ કરવા નામના મેદાનમાં આવી પહોંચ્યો? (પાણીપત, હલ્દીઘાટી, તરાઈ, મેવાડ)
- (૨) મહમંદ ઘોરીએ ભારતના રાજાને હરાવીને દિલ્હીની ગાદી મેળવી હતી. (શિવાજી, પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ, તાતીયોત્રેયે, ટીપુ સૂલ્તાન)
- (૩) મોગલ સમયમાં નું મહત્વ વધ્યું હતું. (કિલ્લાઓ, સૈનિકોનું, તોપોનું, ધર્મનું)
- (૪) શિવાજીના સૌથી જૂના અનુઆઈઓ હતા. (મછવારા, જાટ, માવળ, ભીલ)
- ૨ (અ) પાણીપતના યુદ્ધના કારણો જણાવો અને તેના શસ્ત્રોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ (અ) હલ્દીઘાટીના યુદ્ધનું વર્ણન કરો.
(બ) એક કે બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો. ૪
- (૧) સૈન્ય સંગઠનમાં રાજા રણજીતસિંહનો ફાળો
(૨) ભારતના ઇતિહાસમાં હલ્દીઘાટીના યુદ્ધનું મહત્વ
(૩) અસ્સાઈનું યુદ્ધ ક્યારે થયેલું અને ક્યાં થયું હતું.
(૪) મોઘલ સમયમાં લશ્કરી કૂટનીતિ જણાવો?
- ૩ (અ) શીખ સૈન્ય પદ્ધતિનું વર્ણન કરી, સુબ્બારાઉના યુદ્ધની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- (અ) મરાઠા સૈન્યનો વિકાસ અને ઉત્થાનના કારણો વિગતે જણાવો.
(બ) નીચેના વાક્યો ખરા-ખોટા જવાબો. ૩
- (૧) ગુરૂનાનકનું વતન ઈરાક હતું?
(૨) જૈફુદ્દીન મહમંદ બાબર ૧૫૨૬માં ભારત પર આક્રમણ કરવા મેવાળ નામના મેદાનમાંથી પહોંચ્યો હતો?
(૩) મહારાણા પ્રતાપ યુદ્ધ યાત્રામાં ગોરીલા પદ્ધતિ અપનાવતા હતા.
- ૪ (અ) ભારત અને ચીન વચ્ચેના યુદ્ધ વિશે જાણકારી આપો? ૧૪
અથવા
- ૪ (અ) ભારત અને પાકિસ્તાનની વચ્ચેના યુદ્ધ વિશે જાણકારી આપો? ૬
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ બે) : ૨
- (૧) રાજા અકબરના સેનાપતિ હતા.
(૨) ભારતની ટી-૫૪ અને ટી-૫૫ ને ટેન્કોમાં સૈનિકોને બેસવા વ્યવસ્થા છે.
(૩) શિવાજીની વેતન પદ્ધતિમાં ચલણનો વધુ ઉપયોગ થતો હતો.

0304M0075(2)

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Describe the Military Organization of Mughal period? 14
OR
(a) Describe the Military system of the sultanat period?
(b) Fill the blank : 4
(1) Jafuddin Mahammad Babar arrived at the Groud named to attack on India.
(2) Mohamad Ghorri defected Indianking and got the seat of Delhi.
(Shivaji, Pruthvi Rajchauhan, Tatiyatop, Tipusultan)
(3) The importance of was increase during moghul period.
(Forts, Solidearc, Tenk, Religion)
(4) The most previou follower's of Shivaji were
(Machhavara, Jat, Maval, Bhil)
- 2 (a) Give the causes of the war of panipat? and discuss about its weapons. 14
OR
(a) Describe the war of Haldighati?
(b) Answer in one or two sentence : 4
(1) Role of king Ranjitsinh in the Organization of Army?
(2) Importance of the war of Haldighati in history of India.
(3) When and where the war of Assai battel fought.
(4) Military strategy during mughal period.
- 3 (a) Describe the Shikh military system and discuss about battle of Subbaraw? 3
OR
(a) Give the detail reason for the growth and development of marathas as a military power.
(b) True / False :
(1) Guru nanak was the native of Iraa?
(2) Jaifuddin Mohamad Babar arrived the ground named mavad of attack on India.
(3) Maharana Pratap was used war system of Gorila.
- 4 (a) Give the information about the war fought between India and China. 14
OR
(a) Give the information about the war fought between India and Pakistan.
(b) Fill the blank : 3
(1) was the commander in chief of king Akabar?
(2) There are no of Javan are seat in T 54 and T 55 tanks of India.
(3) Currency was used more in the wages system of Shivaji.

B.A. (Sem.-4) (Old) Examination
EC-I 211

Child Development Psychology

March 2019

[Max. Marks : 70

Time : 2-30 Hours]

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) નવજાત શિશુનું વ્યક્તિત્વ અને શાળા પહેલાના બાળકના વ્યક્તિત્વ વિશે સમજૂતિ આપો. ૧૪
અથવા
- (અ) બાળકની જાતીય ભૂમિકા અંગેની રૂઢિબદ્ધતા વિશે ચર્ચા કરો.
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ચાર) : ૦૪
- (૧) વ્યક્તિત્વની વ્યાખ્યા આપો.
(૨) પૂર્વ-પ્રાથમિક શાળાના બાળકમાં પ્રત્યેનો લગાવ સૌથી વધુ હોય છે. (માતા, પિતા)
(૩) કો અને કો એ વ્યક્તિત્વ બંધારણના ઘટકો બતાવ્યા છે. (ચાર, પાંચ)
(૪) બાળકમાં જાતિગત ભૂમિકાની છાપ અંગેનું જ્ઞાનની ઉંમરે વસ્તૂત બને છે.
(૪થી ૬ વર્ષ, ૬થી ૧૧ વર્ષ)
(૫) પર્સનાલીટી શબ્દ લેટિન ભાષાના . શબ્દ પરથી ઉતરી આવેલ છે.(ખરું, ખોટું)
(૬) બાળકના વર્તન પર સામાજિક વાતાવરણની ખૂબ ઊંડી અસર થાય છે. (ખરું, ખોટું)
- ૨ (અ) ભાષાના પાસા તરીકે ધ્વનિશાસ્ત્ર અને વાક્ય રચનાશાસ્ત્ર સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) ભાષાના કાર્યો વિગતે વર્ણવો.
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ચાર) : ૦૪
- (૧) ભાષા એટલે શું?
(૨) વ્યાકરણની જટિલ રચનાઓ બાળક ઉંમરે શીખે છે.
(૩થી ૫ વર્ષની, ૬થી ૮ વર્ષની)
(૩) ગુજરાતી ભાષામાં કુલ પર ધ્વનિ ઘટકો છે. (ખરું, ખોટું)
(૪) સંદેશો એ સંદેશા વ્યવહારનું અગત્યનું પાસું છે. (ખરું, ખોટું)
(૫) બાળક સરેરાશ ૬ વર્ષની ઉંમરે આશરે જેટલાં શબ્દો ઓળખતું થાય છે.
(૧૦,૦૦૦, ૨૦,૦૦૦)
(૬) એ એવી પ્રક્રિયા છે જેના દ્વારા વ્યક્તિઓ પોતાના વિચારો, ભાવો અને માહિતીની આપ-લે કરે છે.
- ૩ (અ) બાળકમાં બૌદ્ધિક-વિકાસ કેવી રીતે થાય છે તે સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) બુદ્ધિની સીમાઓની ચર્ચા કરો.
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) : ૩
- (૧) અમૂર્તીકરણ એટલે શું?
(૨) સર્જનાત્મકતા એટલે શું?
(૩) એકલક્ષી વિચારણા એટલે શું?
(૪) બુદ્ધિ અંગેનો દ્વિ-ઘટક સિદ્ધાંત એ આપ્યો હતો. (સ્પીયરમેન, થોર્નહાઈક)
(૫) સર્જનાત્મક કાર્ય કરનાર વ્યક્તિની પ્રેરણા છે. (લક્ષ્યકેન્દ્રી, કાર્યકેન્દ્રી)

0304M0076-2

- ૪ (અ) નૈતિકતાની વ્યાખ્યા આપો, નૈતિક સમજ પર અસર કરતા ઘટકો સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) આત્મ નિયંત્રણ એટલે શું? તેનો વિકાસ કેવી રીતે થાય છે? તે ચર્ચો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) : ૩
- (૧) નૈતિક ધોરણો એટલે શું?
- (૨) વેરભાવયુક્ત આક્રમકતા એટલે શું?
- (૩) લોરા ઈ બર્કે નૈતિકતાના ઘટકો વર્ણવ્ય છે. (ચાર, ત્રણ)
- (૪) બાળકોની આક્રમકતાનાં સ્વરૂપો છે. (ચાર, ત્રણ)
- (૫) નૈતિક વર્તનનો સીધો સંબંધ વર્તન સાથે છે. (સામાજિક, આર્થિક)

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain the personality of a very young child and pre-school child. 14
- OR
- Discuss the stereo gender-typing of a child in the development of personality.
- (b) Answer the following questions (any four) : 4
- (i) Give the definitions of personality.
- (ii) In pre-primary school the child maximum affection towards(mother, father)
- (iii) Crow and crow have explained factors of the personality development.
(Four, Five)
- (iv) Knowledge of child about sex identity extended at the age of
(4 to 6, 6 to 11)
- (v) The word "personality" is derived from the Lating word personal. (True, False)
- (vi) Social environment have a greater influence on a child's behaviour. (True, False)
- 2 (a) Explain phonology and semantic as faces of language. 14
- OR
- Explain the functions of language in detail.
- (b) Answer the following questions (any four) : 4
- (i) What is language?
- (ii) Child learns the complexity of creations of grammar at age.
(3 to 5 years, 6 to 9 years)
- (iii) There are total 52 elements of voice in Gujarati. (True, False)
- (iv) Message is an important aspect in communication. (True, False)
- (v) At the age of about 6 years, a child on an average is able to recognize
words. (10,000, 20,000)
- (vi) The process of interaction of thoughts, feeling and information between
individuals is called (Language, Communication)

0304M0076-3

- 3 (a) Explain the intellectual development of child. 14
OR
Discuss the extremes of intelligence.
- (b) Answer the following questions (any three) : 3
(i) What is abstraction?
(ii) What is creativity?
(iii) What is convergent thinking?
(iv) gave the two factors theory of intelligence. (Spearman, Thorndike)
(v) The motivation of person working creatively is
(Goal related, Work related)
- 4 (a) Define the morality and explain factors influencing on moral reasoning. 14
OR
What is self-control? Discuss the development of self-control.
- (b) Answer the following questions (any three) : 4
(i) What is moral norms?
(ii) What is instrumental aggression?
(iii) Lora E. Berk explain the factors of moral. (Four, Three)
(iv) There are phases of aggression in children. (four, three)
(v) The moral behaviour is directly related with behaviour.
(Social, Economical)
-

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 212

Prakrit

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧(A). ભાસ દ્વારા રચિત કૃતિઓના નામ આપી કોઇપણ બે કૃતિઓનો સવિસ્તૃત પરિચય આપો.

અથવા

૧(A). સંસ્કૃત નાટકોમાં પ્રાપ્ત થતી પ્રાકૃત ભાષાઓનું સ્વરૂપ જણાવો. (૧૪)

૧(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. "વિક્રમોર્વશીયમ" ના કર્તા કોણ છે ?

(A) ભાસ (B) માઘ (C) હેમચન્દ્રાચાર્ય (D) કાલીદાસ

૨. "પ્રતિમાનાટક"નો આધાર ગ્રંથ કયો છે ?

(A) મહાભારત (B) રામાયણ (C) વેદ (D) આગમ

૩. ઉર્વશીની સખીનું નામ જણાવો ?

(A) રંભા (B) મેનકા (C) વસંતસેના (D) પુટુરવા

૪. ઉર્વશીને બંદીવાન કોણે બનાવી ?

(A) દાનવ કેશી (B) રાક્ષસ (C) પુટુરવા (D) ધર્મગુરુ

૫. ચારુદત્તની પ્રેમિકા કોણ હતી ?

(A) મેનકા (B) વસંતસેના (C) ઉર્વશી (D) વસંતપ્રભા

૬. "વિક્રમોર્વશીયમ" નો નાયક કોણ છે ?

(A) પુટુરવા (B) વિક્રમરાજા (C) જિતશત્રુ (D) કાલીદાસ

૨(A). મહાકવિ ભાસના જીવન અંગે સવિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

૨(A). "ચારુદત્ત"નાટકમાં કયા પાત્રો પ્રાકૃત ભાષામાં બોલે છે? તે જણાવી તેમની ભાષા અને શૈલી સમજાવો.

P. T. C

- ૨(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)
૧. ઘટોત્કચના પિતા કોણ હતા ?
(A) અર્જુન (B) ભીમ (C) યુધિષ્ઠિર (D) કૃષ્ણ
 ૨. ચારુદત્ત નાટકના કર્તા કોણ છે ?
(A) ભાસ (B) માઘ (C) સોમપ્રભસૂરિ (D) કાલીદાસ
 ૩. ભાસની કૃતિનું નામ આપો ?
(A) ત્રિષષ્ટિ (B) ઉષાણિરુદ્ધમ્ (C) ઉરુભંગ (D) વિક્રમોર્વશીયમ
 ૪. “કર્ણભાર” નો નાયક કોણ છે ?
(A) કૃષ્ણ (B) ભીમ (C) અર્જુન (D) કર્ણ
 ૫. કાલિદાસ કયા શાસ્ત્રોના જ્ઞાતા હતા ?
(A) ન્યાયશાસ્ત્ર (B) કામશાસ્ત્ર (C) વ્યાકરણશાસ્ત્ર (D) કાવ્યશાસ્ત્ર
 ૬. ચારુદત્તમાં કુલ કેટલા અંકો છે ?
(A) ૧૦ (B) ૧૧ (C) ૩ (D) ૪
- ૩(A). મહાકવિ કાલિદાસના જીવન અને કવન ઉપર સવિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
અથવા
- ૩(A). “પુરુરવા”નું પાત્રાલેખન કરો.
- ૩(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (૩)
૧. “વિક્રમોર્વશીયમ” નાટકના કુલ કેટલા અંકો છે ?
(A) ૧૦ (B) ૫ (C) ૩ (D) ૧૧
 ૨. શકર કોણ હતો ?
(A) નાયક (B) મંત્રી (C) ખલનાયક (D) સૈનિક
 ૩. “વિક્રમોર્વશીયમ” માં નાન્દિ શ્લોકમાં કોની સ્તુતિ કરવામાં આવી છે ?
(A) સરસ્વતી (B) ગણપતિ (C) લક્ષ્મી (D) શીવ
 ૪. “અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્” ના કર્તા કોણ છે ?
(A) ભાસ (B) કાલીદાસ (C) સુધર્માસ્વામી (D) સુપ્રભસૂરિ

૫. "વિક્રમોર્વશીયમ" માં નાયિકા કોણ છે ?

(A) ઉર્વશી (B) વસંતસેના (C) દેવસેના (D) મહાસેના

૪(A). નીચેની પ્રાકૃત ગાથાઓનું ભાષાંતર કરો. (ગમે તે બે)

(૧૪)

૧. સૂત્રધારઃ કણ્ણુ ખુ અજ્જ પચ્ચૂસ ઇવ્વ ગેહાદો ણિક્ખન્તસ્સ બુભુક્ખાણ
પુક્ખરપત્તપડિદજલ્લબિન્દૂ વિઅ ચન્નલાઅન્તિ વિઅ મે અક્ખીણિ । (પરિક્રમ્ય) જાવ ગેહં
ગચ્છિઅ જાણામિ કિણ્ણુ હુ સંવિધા વિહિદા ણ વેત્તિ । (પરિક્રમ્ય) એદં અમ્હાણં ગેહં ।
જાવ પવિસામિ । (પ્રવિશ્યાવલોક્ય) જહ લોહીપચ્છિટ્ઠણકાલસારા ભૂમી, ણેઉબ્બામણસુગન્ધો
વિઅ ગન્ધો ।

૨. ચિત્રલેખાઃ સહિ ઉવ્વસિ । વીસધ્ધા હોહિ । પડિહદા ક્ખુ દે તિદસપરિપંથિણો હદાસા
દાણવા ।

ઉર્વશીઃ કિં પહાવદંસિણા મહિંદેણ અબ્ભુવપહ્ણમ્હિ ।

ચિત્રલેખાઃ ણ મહિંદેણ । મહિંદસરિસાણુભાવેણ રાણસિણા પુરૂરવસેણ ।

ઉર્વશીઃ ઉવકિદં ક્ખુ દાણવેંદસરંભેણ ।

૩. વિદૂષકઃ : અણ્ણં અણ્ણં ણિમન્તેદુ દાવ ભવં । અરિત્તઓ દાવ અહં । ણં ભણામિ અહં
અરિત્તઓ ત્તિ । કિં ભણાસિ - સમ્પણ્ણં અસણ્ણં અહિંદવ્વં ભવિસ્સદિ ત્તિ । અહં પુણ
જાણામિ । અહિઅમહુરસ્સ અમ્બસ્સ અજોગ્ગદાણ અદ્ધિ ણ ભક્ખીઅદિ ત્તિ । કિં દાણિ મં
ઉલ્લાલ્લિઅ ઉલ્લાલ્લિઅ ભણાસિ । ભણામિ વાવુદો ત્તિ । કિં ભણાસિ દક્ખિણામાસાઆણિ
ભવિસ્સદિ ।

૪. કિં યાશિ ધાવશિ પધાવશિ પક્ખલન્તી

શાહુ પ્પશીદ ણ મલીઅશિ ચિટ્ઠ દાવ ।

કામેણ શમ્પદિ હિ ઉજ્જાઇ મે શલ્લીલ્લં

અઙ્ગાલ્લમજ્જાપડિદે વિઅ ચમ્મખણ્ણે ॥

૪(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ)

(૩)

૧. "દૂતવાક્ય" કાવ્યમાં કોણ દૂત બને છે ?

(A) શ્રી રામ (B) હનુમાન (C) વાલિ (D) શ્રી કૃષ્ણ

૨. "દૂતવટોલક્ય" ને કયા ગ્રંથના આધારે લેવામાં આવ્યું છે ?

(A) રામાયણ (B) ત્રિષષ્ટિ (C) મહાભારત (D) વેદ

170110-2

3. "मृच्छवाटिकम्" ना रचयिता कोण छे ?

(A) शुद्रक (B) वाल्मिकी (C) तुलसीदास (D) भास

4. "पंचरात्र" मां कोनी दृष्टता बतववामां आवी छे ?

(A) श्री राम (B) शंकर (C) युधिष्ठिर (D) दूर्योधन

5. महाकवि कालीदास कोना भक्त हता ?

(A) ब्रह्मा (B) कालीमाता (C) दशामा (D) अंबामा

----- XX -----

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 212

Persian

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) શેખ સાઅદીનું જીવનચરિત્ર આલેખો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) શેખ સાઅદીનાં સમયની રાજકીય અને સાહિત્યિકસ્થિતિ પર પ્રકાશ નાંખો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ શેખ સાઅદીનું જન્મવર્ષ લખો.

૨ શેખ સાઅદીનું મૂળ નામ શું હતું ?

૩ શેખ સાઅદીએ પોતાનું ઊપનામ કોના નામ પરથી રાખ્યું હતું ?

૪ શેખ સાઅદીનું સંબંધ કયા યુગ સાથે છે ?

૫ શેખ સાઅદીએ અંદાજીત કેટલા વર્ષ સુધી પ્રવાસ ખેડ્યો ?

૬ શેખ સાઅદીનાં આશ્રયદાતાઓનાં નામ આપો.

પ્રશ્ન ૨ (અ) પુસ્તક " ગુલિસ્તાને સાઅદી. " નું મૂલ્યાંકન કરો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) ફારસીસાહિત્યમાં રચાયેલ નૈતિક ગદ્યસાહિત્ય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ ગઝનવીયુગ દરમિયાન રચાયેલ નૈતિક પુસ્તકોનાં નામ આપો.

૨ ગુલિસ્તાન ઉપરાંત શેખ સાઅદીનું કયું પુસ્તક પ્રખ્યાત છે ?

૩ કયાતે સાઅદીનાં લેખકનું નામ જણાવો.

૪ બગદાદનાં મદ્રસાએ નિઝામીયાનાં સ્થાપક કોણ હતા ?

૫ " ગુલિસ્તાન"નાં અનુકરણમાં મૌલાના જામી કયા પુસ્તકની રચના કરી ?

૬ પુસ્તક " મકામાતે હમીદી " ના રચેતાનું નામ લખો.

પ્રશ્ન ૩ અનુવાદ કરો. (ગમે તે વાણ)

(17)

(૧) سرهنگ زاده را دیدم بر در سرای اغلمش که عقل و کیاست و فهم و فراست زائد الوصف داشت هم از عهد خردی آثار بزرگی در ناصیه او پیدا و لمعان انوار زیر کی در جنبش مبین. فی الجمله مقبول نظر سلطان آمد که جمال صورت و کمال معنی داشت و خردمندان گفته اند که تو نگری بدل است نه بمال و بزرگی بعقل است نه بسال. اینای جنس او بر منصب و حسد می بردند و بخیانته متهم کردند و در کشتن او سعی بیفانده نمودند ملک پرسید که موجب خصمی ایشان در حق تو چیست گفت در سایه دولت خداوندی دام ملکه همگنانرا راضی کردم مگر حسودان که راضی نمی شوند الا بزوال نعمت من و بدولت و اقبال خداوند باقی باد.

(૨) بادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست و غلام دیگر دریا را ندیده بود و محنت کشتی نیازموده گریه و

زاری در نهاد و لرزه براندازش افتاد ملک را عیش از و منغض بود که طبع نازک را تحمل امثال این صورت نه پسندد و چاره ندانستند حکیمی در آن کشتی بود ملک را گفت که اگر فرمان دهی من او را بطریقی خاموش گردانم گفت غایت لطف و کرم باشد بفرمود تا غلام را بدریا انداختند و چند نوبت غوطه خورد از آن پس موبش گرفتند و پیش کشتی آوردند و بدست دو در سکان کشتی آویخت چون بر آمد بگوشه نشست و قرار یافت ملک را عجب آمد پرسید که حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن ندیده بود و قدر سلامتی کشتی ندانسته و همچنین قدر عافیت آن داند که در مصیبتی گرفتار آید.

(۲) یکی از پادشاهان پیشین در رعایت مملکت سستی کرده و لشکر را بسختی داشتی لا جرم دشمنی صعب رونے نمود همه پشت دادند. یکی را از آنان که غدر کردند با من دوستی بود ملامت کردم و گفتم دون ست و بے سپاس و سفله و ناحق شناس که باندک تغیر حال از مخدوم قدیم بر گردد و حق نعمت سالها در نورد و گفت اگر بکرم معذور داری شاید که اسپم بی جو بود و نمرزینم بگر و سلطان که برز با سپاهی بخیلی کند با او بسر جوانمردی نتوان کرد.

(۳) یکی از وزرا معزول شد و بحلقه درویشان در آمد، برکت صحبت ایشان دروی سرایت کرد و جمعیت خاطرش دست داد. ملک بار دیگر برد دل خوش کرد و عمل فرمود، قبولش نیامد و گفت: معزولی به که مشغولی. ملک گفت هر آئینه مار خردمندی کافی باید که تدبیر مملکت را بشاید. گفت، ای بادشاه خردمند کافی آنست که بچنین کارها تن ندهد. سیاه گوش را گفتندش ترا ملازمت شیر بچه وجه اختیار افتاد و گفت تا فضله صیدش میخورم و از شر دشمنان در پناه صولتش زندگانی می کنم میکنم گفتندش اکنون که بطل تیش در آمدی و بشکر نعمتش اعتراف کردی چرا نزدیک تر نیائی تا بحلقه خاصانت در آورد و از بندگان مخلصت شمار و گفت از بطش وی همچنان ایمن نیستم افتد که ندی حضرت سلطان رازر بیاید و باشد که سر برود حکماء گفته اند از تلون طبع باد شاهان پر حزر باید بودن که وقتی بسلامی برنجند و دیگر وقت بدشنامی خلعت دهند و گفته اند ظرافت بسیار هنر ندیمان ست و عیب حکیمان.

(१) (१) विदग्ध आषो. (गम ते दण)

(07)

(१) بهرام گور (۲) حجاج بن یوسف (۳) حضرت یحییٰ (۴) بهشت (۵) بغداد

(२) पूर्वापर संदर्भ आषो समजावो. (गम ते दण)

(07)

(१) توانگری بهتر است نه بمال و بزرگی بعقل است.

(۲) بر رعیت ضعیف رحمت کن تا از دشمنی قوی زحمت نه بینی.

(۳) افعی کشتن و بچه اش را نگاه داشتن کار خرد مندان نیست.

(۴) هنوز نگرانست که ملکش با گردان است.

(۵) بنیاد ظلم اندر جهان اول اندک بوده است و هر آمد بر آن مزید کرده تا برین غایت رسیده.

प्रश्न ४ (५) नीचे आषो प्रश्नोंना उत्तर आषो. (गम ते दण)

(03)

१ शेष साअदीनां समकालीन साहित्यकारिनां नाम आषो.

२ कारसी साहित्यनी कथो युग सुवर्णयुग तरीके ओणभाव छ ?

M 8111-3.

૩ પુસ્તક "સિયાસતનામા" ના રચેતા કોણ છે ?

૪ પુસ્તક " અખલાકે મોહસિની કેટલા પ્રકરણો માં વિભાજીત છે ?

૫ શેખ સાઅદીનું અવસાન કઈ ઢિ. સ. માં થયુ ?

.....

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 212

Urdu (Anarkali-Imtiyaz Ali)

Time : 2-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 70

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔ تمام سوالات لازمی ہیں اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۱۴ سوال : [الف] امتیاز علی تاج کا تفصیلی تعارف اپنے الفاظ میں پیش کیجئے۔

یا

ڈرامہ ”انارکلی“ کے پس منظر میں امتیاز علی تاج کی ڈرامہ نگاری پر روشنی ڈالئے۔

۴ سوال : [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) انارکلی کا اصلی نام کیا ہے؟

(۲) شہزادہ سلیم کا دوست کون ہے؟

(۳) ڈرامہ ”انارکلی“ کی ادبی قسم کون سی ہے؟

(۴) کنیزوں کا داروغہ کون ہے؟

(۵) ہندوستان میں ڈرامے کی ابتداء کس زبان میں ہوئی؟

(۶) کنیز زعفران کی خوبی کیا ہے؟

۱۴ سوال : ۲ [الف] ڈرامہ ”انارکلی“ کے پلاٹ مفصل بیان کیجئے۔

یا

ڈرامہ ”انارکلی“ کا تنقیدی جائزہ لیجئے۔

۴ سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۳) ”اردو ڈرامہ نگاری“ کے مصنف کون ہیں؟

(۴) ”اردو ڈرامہ اور منزلیں“ کس کی تصنیف ہیں؟

(۳) ”اردو اسٹیج ڈرامہ“ کس کی تخلیق ہے؟

(۴) ”اردو ڈرامہ کا تنقیدی جائزہ“ کس کی تصنیف ہے؟

(۵) امتیاز علی تاج کی والدہ کا نام کیا ہے؟

(۶) امتیاز علی تاج نے کونسا رسالہ جاری کیا؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] امتیاز علی تاج کے ہم عصر ڈرامہ نگاروں سے متعارف کیجئے۔

یا

امتیاز علی تاج کے دیگر اہم ڈرامے کون سے ہیں انکا تفصیلی تذکرہ کیجئے۔

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) ”دل آرا“ کون ہیں؟

(۲) ”ستارہ“ کس کی سہیلی ہے؟

(۳) ”خواجہ سرا کا فور“ کون ہے؟

(۴) انارکلی کی چھوٹی بہن کا نام کیا ہے؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] ڈرامہ ”انارکلی“ کے اہم کرداروں میں سے کسی دو (۲) کردار پر روشنی ڈالئے۔

(۱) ڈرامہ ”انارکلی“ میں شہنشاہ اکبر کا کردار

(۲) ڈرامہ ”انارکلی“ کے نسوانی کردار

(۳) ڈرامہ ”انارکلی“ میں سلیم کا کردار

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھئے۔ (کوئی چھ)

(۱) جانشین (۲) ملکہ (۳) کنیز (۴) ملازم

(۵) آغاز (۶) واسطہ (۷) ہدایت (۸) فیض

(۹) مشتاق (۱۰) انتہا (۱۱) سحر (۱۲) تاریک

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 212

Islamic Culture

April 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

નોંધ : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે અને તેમના માર્ક્સ બાજુમાં આપેલા છે.

પ્રશ્ન ૧ :[અ] ઈસ્લામી સંસ્કૃતિના મુખ્ય લક્ષણો વિશે જણાવો. ૧૪

અથવા

“કુરઆન શરીફ આદર્શ જીવનની માર્ગદર્શિકા છે” આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૧ :[બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૦૪

- (૧) “ખુલા” એટલે શું?
- (૨) ગુલામોમાં કયા “ગુલામે” સૌથી પેહલા ઈસ્લામનો સ્વીકાર કર્યો?
- (૩) “મનહુકા ” કોને કેહવામાં આવે છે ?
- (૪) ઈસ્લામમાં કઈ કઈ બાબતોને હરામ ગણવામાં આવે છે?
- (૫) ઈસ્લામ પૂર્વે આરબોમાં કઈ કઈ બદીઓ હતી ?
- (૬) સારા અને નરસા કાર્યો નું હિસાબ રાખનાર ફરિશ્તાઓનું નામ લખો?

પ્રશ્ન ૨ :[અ] ઈસ્લામમાં વિશ્વ બંધુત્વનાં વિચારો સવિસ્તાર લખો. ૧૪

અથવા

ઈસ્લામમાં સ્ત્રી પરના બંધનો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૨ :[બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૦૪

- (૧) કુરઆન શરીફની કઈ અયાત સૌથી પેહલા નાઝિલ થઈ?
- (૨) “મેહર” કોને કેહવાય છે?
- (૩) કુરઆન શરીફની કઈ સુરેહને કુરઆન શરીફની ઝીનત કેહવાય છે?
- (૪) ઈસ્લામમાં કઈ કઈ બાબતોને ફરજ ગણવામાં આવે છે?
- (૫) નમાઝ અને રોઝાને અરબીમાં શું કેહવામાં આવે છે?
- (૬) “વહી” લાનાર ફરિશ્તાનું નામ શું છે?

પ્રશ્ન ૩ :[અ] ઈસ્લામમાં લગ્ન અને તલ્લાક અંગેના નિયમો સવિસ્તાર જણાવો. ૧૪

અથવા

અરબસ્તાનમાં ઈસ્લામ પછીની સ્ત્રીઓની પરિસ્થિતિ જણાવો .

(P.T.O)

- પ્રશ્ન ૩:[બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ત્રણ) 03
- (1) અરબસ્તાનની પ્રજા કયા કારણે વ્યાપારી હોય છે?
 - (2) ભારત અને અરબસ્તાન વચ્ચે આપલે થતી વસ્તુઓનું નામ આપો?
 - (3) કયો સ્થાપત્ય અમદવાદની ઓળખાણ તરીકે પ્રખ્યાત છે?
 - (4) અમદવાદમાં કયા કયા સૂફીસંતોના મકબરા અવેલા છે?
- પ્રશ્ન ૪ :[અ] ઈસ્લામમાં વિધવાના પુનઃ લગ્નના સિધ્ધાંતો વિશે લખો. ૧૪
- અથવા
- ઈસ્લામમાં પરૂષની ભાઈ,પુત્ર,પતિ તથા પિતા તરીકેની જવાબદારીઓ જણાવો.
- પ્રશ્ન ૪ :[બ] ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ એક) 03
- (૧) પૈગમ્બર સાહેબેની સૌથી નાની દીકરીનું નામ શું છે?
 - (૨) હ.જૈદને પૈગમ્બર સાહેબે શું દરજ્જો આપ્યો?
 - (૩) પૈગમ્બર સાહેબેની પહલી પત્નીનું નામ શું હતું?
 - (૪) ઈસ્લામમાં કયા ગુલામ હબશી હતા?
-

B.A. (Sem.-4) Examination
EC 212

Defence Studies (Western Military History)

Time : 2-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 70

Note: Students can use map stencils
Draw neat diagrams wherever necessary

પ્રશ્ન ૧. (અ) નેપોલિયન બોનાપાર્ટની યુદ્ધ નીતિની સમીક્ષા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૧. (અ) જેમિનીના નેપોલિયન માટેના વિચારો અને યુદ્ધ નીતિની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૧. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)

- નેપોલીયન પોતાની જાતને શક્તિશાળી _____ તરીકે ઓળખાવતો. (રાજા, સેનાપતિ, દેવદૂત)
- નેપોલિયને _____ નાં યુદ્ધમાં અગત્યનું નેતૃત્વ દાખવ્યું હતું. (ઇટાલી, ફ્રાંસ, સ્પેઇન)
- _____ નો સમ્પૂર્ણ નાશ કરવો એ નેપોલીયનનો સિદ્ધાંત હતો. (પ્રદેશ, સંપત્તિ, દુશ્મન)
- નેપોલિયનના સૌથી વધુ સૈનિકોનો નાશ _____ નાં યુદ્ધ સમયે થયો હતો. (જર્મની, સ્પેઇન, રશિયા)
- દુશ્મન પ્રદેશની સંપૂર્ણ જાણકારી માટે નેપોલિયન _____ નો ઉપયોગ કરતો. (વિમાન, જાસૂસ, નકશા)
- નેપોલિયને પોતાના સૈન્યમાં _____ નો ઉપયોગ ખૂબ ઝડપી આક્રમણ માટે કર્યો. (રથ, ઘોડા, હાથી)

પ્રશ્ન ૨. (અ) અમેરિકન આંતર વિગ્રહ થવાના કારણો ચર્ચો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૨. (અ) ક્લાઝ વીટ્સના સૈન્ય સુધારાઓ વર્ણવો

પ્રશ્ન ૨. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)

- "યુદ્ધમાં શક્તિનું કેન્દ્રીકરણ ખૂબ મહત્વનું છે" આ વિધાન _____ એ કહ્યું છે. (ક્લાઝ વીટ્સ, નેપોલિયન બોનાપાર્ટ, હિટલર)
- ગૃહ યુદ્ધ ને કારણે અમેરિકા _____ માં ખૂબ નબળું બની ગયું. (યુદ્ધ, વિકાસ, વિચાર, આર્થિક સ્થિતિ)
- અમેરિકન આંતર વિગ્રહનું સૌથી મોટું કારણ _____ હતું. (આર્થિક કટોકટી, સામાજિક કટોકટી, ગુલામી પ્રથા)

P. T. O

- iv. ઉત્તર અને દક્ષિણ અમેરિકામાં _____ નાં વિકાસમાં અસમાનતા હતી. (ભાષા, સંદેશા વ્યવહાર, ઔદ્યોગિક)
- v. અમેરિકાના આંતર વિગ્રહને કારણે ઉત્તર અમેરિકાના રાજ્યો જેવાકે મીઝોરી અને _____ સંપૂર્ણ પણે ગુલામી પ્રથામાંથી મુક્ત થયાં. (ન્યુયોર્ક, બાલ્ટીમોર, મેરીલેન્ડ)
- vi. કલાઝ વિટસના મતે પૌષ્ટિક આહાર અને શારીરિક શ્રમ એ સૈનિકો માટે _____ હોય છે. (અનિવાર્ય, બિન જરૂરી, જરૂરી)

પ્રશ્ન ૩. (અ) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ ક્યારે થયું? તેના કારણો વિગતે ચર્ચો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૩. (અ) દ્વિતીય વિશ્વ યુદ્ધ ક્યારે થયું? તેના કારણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૩. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ) (૦૩)

- પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ પછી _____ નવા સપ્તે રચાયા. (૧૧, ૧૮, ૧૩)
- પ્રથમ વિશ્વ યુદ્ધમાં _____ નો વધુ પડતો ઉપયોગ થયો. (ટોપ, બંદૂક, શસ્ત્રો)
- પ્રથમ વિશ્વ યુદ્ધમાં કુલ _____ સપ્તેએ ભાગ લીધો હતો. (૨૪, ૨૩, ૨૨)
- બીજા વિશ્વ યુદ્ધમાં દરેક દેશોએ _____ માટેની આંધળી દોટ મૂકી. (શાસ્ત્રોનું નિર્માણ, બંદૂકનું નિર્માણ, તોપનું નિર્માણ)
- બીજા વિશ્વ યુદ્ધમાં _____ બિન-અસરકારક બન્યું. (રાષ્ટ્ર સંઘી, રાષ્ટ્ર જોડાણ, રાષ્ટ્ર સંઘ)

પ્રશ્ન ૪. (અ) દ્વિતીય વિશ્વ યુદ્ધમાં વપરાયેલાં શસ્ત્રોનો પરિચય આપો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૪. (અ) દ્વિતીય વિશ્વ યુદ્ધનાં તત્કાલીન અને દૂરગામી પરિણામોની સમીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન ૪. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ) (૦૩)

- નૌકા-દળની શરૂઆત _____ યુદ્ધમાં કરવામાં આવી. (પ્રથમ વિશ્વ યુદ્ધ, દ્વિતીય વિશ્વ યુદ્ધ, અમેરિકન આંતર વિગ્રહ)
- ફાન્સની ક્રાંતિની શરૂઆત _____ પદ્ધતિ દ્વારા થઈ. (નાઝી વાદ, ફાસી વાદ, લોકશાહી)

M0114-3

- iii. બીજું વિશ્વ યુદ્ધ એ વિશ્વનું _____ યુદ્ધ હતું. (વિનાશક, શાંત, સમૃદ્ધ)
- iv. બીજા વિશ્વ યુદ્ધમાં જર્મની પાસે _____ કરતા પણ વધુ વિમાનો હતા. (૧૦૦૦, ૨૦૦૦, ૩૦૦૦)
- v. બીજા વિશ્વ યુદ્ધમાં _____ દળ સૌથી વધુ શક્તિશાળી બન્યું. (પાય દળ, હવાઈ દળ, નૌકા દળ)
-

M0114-4

B.A. SEM – IV
DEFENCE STUDIES ELE – I
PAPER 212
WESTERN MILITARY HISTORY

Note: Students can use map stencils
Draw neat diagrams wherever necessary

Q1. (A) Review the strategic policy of Napoleon Bonaparte. (14)

Or

Q1. (A) Discuss Gemini's Napoleon's ideas and war strategy.

Q1. (B) Fill in the blanks (Any four) (04)

- i. Napoleon himself identify as a powerful _____. (King, commander, angel)
- ii. Napoleon had shown significant leadership in the Battle of _____. (Italy, France, Spain)
- iii. The destruction of _____ was the principle of Napoleon. (Region, wealth, enemy)
- iv. Most of Napoleon's soldiers were destroyed during the war of _____. (Germany, Spain, Russia)
- v. Napoleon was used _____ for complete information about enemy territory. (Aircraft, spy, maps)
- vi. Napoleon used _____ for a very rapid attack in his army. (Chariot, horse, elephant)

Q2. (A) Discuss the causes of the American Civil War. (14)

Or

Q2. (A) Describe the military reforms of Claaz Vits.

Q2. (B) Fill in the blanks (Any four) (04)

- i. "The power concentration is very important in the war" This statement is said by _____. (Claaz Vits, Napoleon Bonaparte, Hitler)
- ii. The United States became very weak in the _____ due to the home war. (War, development, thought, economic status)
- iii. The largest cause of American Inter-war was _____. (Economic Crisis, Social Crisis, Slavery System)
- iv. The development of _____ in North and South America was inequality. (Language, communication system, industrial)
- v. Due to American inter-war, North American states like Missouri and _____ were completely liberated from slavery. (New York, Baltimore, Maryland)
- vi. According to Claaz Vits, nutrition and physical labour are _____ for the soldiers. (Inevitable, not necessary, required)

Q3. (A) When did the First World War happen? Discuss Its Causes. (14)

Or

Q3. (A) When did the Second World War happen? Discuss the reasons in detail.

M0114-5

Q3. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. After the First World War, _____ new nations were formed. (11, 18, 13)
- ii. In the First World War, _____ was overused. (Top, gun, weapons)
- iii. In the First World War, a total of _____ nations participated. (24, 23, 22)
- iv. In World War II, each country has a blind spot for _____. (Forming of weapons, production of guns, making of guns)
- v. _____ became non-effective in World War II. (Nation treaties, nation alliance, nation union)

Q4. (A) Introduce weapons used in World War II. (14)

Or

Q4. (A) Review the immediate and extant results of World War II.

Q4. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. Naval movement started in _____ war. (First World War, Second World War, American Intermarriage)
 - ii. The French Revolution began with _____ method. (Nazi Voices, Fascism, Democracy)
 - iii. World War II was the world's _____ war. (Devastating, calm, rich)
 - iv. In World War II Germany had more than _____ aircrafts. (1000, 2000, 3000)
 - v. In World War II, the _____ force became the most powerful. (Infantry, air force, naval force)
-

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 2

Persian

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન:૧(અ) આધુનિક ફારસી કાવ્યની વિશેષતાઓ વિશે વિસ્તાર પૂર્વક નોંધ લખો.

૧૪

અથવા

અર્વાચીન અને પ્રાચીન કાવ્ય વચ્ચેના તફાવત વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:૧(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

૧) અર્વાચીન ફારસી સાહિત્યના કોઈપણ બે કવિઓના નામ જણાવો.

૨) ફારસી પદ્યના પિતા તરીકે કોને યાદ કરવામાં આવે છે?

૩) ફારસી કાવ્યના કેટલા પ્રકારો છે? કયા કયા?

૪) ફારસી ગઝલ કાવ્યમાં ઓછામાં ઓછી અને વધુમાં વધુ કેટલી પંક્તિઓ હોય છે?

૫) ફારસી ભાષા શરૂઆતના કાળમાં કેવી હતી?

૬) પ્રાચીન ફારસી સાહિત્યના કોઈપણ બે કવિઓના નામ જણાવો.

પ્રશ્ન:૨(અ) રાજકવિ "બહાર"ના જીવન ચરિત્ર વિશે વિસ્તૃતમાં જણાવો.

૧૪

અથવા

"પરવીન એતેસામી"નું જીવન પરિચય આપો.

પ્રશ્ન:૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

૧) "બહાર" ની કોઈપણ બે સાહિત્યિક કૃતિઓના નામ જણાવો

૨) "બહાર" કયા સમાચાર પત્રિકા સાથે જોડાયા હતા?

૩) પરવીન એતેસામીના પિતાનું નામ જણાવો.

૪) પરવીન એતેસામીએ કઈ શાળામાંથી પોતાનું અભ્યાસ પૂરું કર્યું હતું?

૫) પરવીન એતેસામીના કાવ્ય સંગ્રહની પ્રસ્તાવના કયા કવિએ લખી હતી?

૬) અલી અકબર દેહબુદાનું જન્મ વર્ષ જણાવો.

પ્રશ્ન:૩(અ) આધુનિક સાહિત્યમાં રચાયેલ પ્રખ્યાત નવલકથાઓ પર વિસ્તૃત માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

ઇરાનમાં રાજકીય અને સામાજિક ક્રાંતિના કારણો વિશે માહિતી આપો

(૧)

P.T.O.

પ્રશ્ન:૩(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

૦૩

- ૧) અર્વાચીન સાહિત્યકારોના નામ જણાવો.
- ૨) અર્વાચીન ફારસી સાહિત્યની કોઈપણ બે કૃતિઓના નામ આપો.
- ૩) ફારસી સાહિત્યની કોઈપણ બે નવલકથાના નામ જણાવો.
- ૪) યુરોપીય નવલકથાઓનો ફારસી ભાષામાં અનુવાદ કરનાર સાહિત્યકારનું નામ જણાવો.
- ૫) મશરૂતિયતની ચળવળના સરદારનું નામ જણાવો.

પ્રશ્ન:૪(અ) અર્વાચીન ફારસી સાહિત્યમાં નાટ્યલેખનના વિકાસ વિશે વિગતવાર જણાવો

૧૪

અથવા

આધુનિક ફારસી સાહિત્યમાં પત્રકારત્વનું યોગદાન વિશે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન:૪(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

૦૩

- ૧) ફારસી સાહિત્યના મહત્વના નાટકોના નામ જણાવો.
- ૨) સાદિક હિદાયતની પ્રખ્યાત નવલકથાનું નામ લખો
- ૩) "વુકલાએ મુરાફેઆ" નાટકના લેખકનું નામ જણાવો.
- ૪) ઇરાનમાં રાજકીય ક્રાંતિ કઈ ઈ.સ.માં થઈ?
- ૫) આધુનિક યુગના કોઈપણ બે સમાચાર પત્રિકાના નામ જણાવો.

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 2

Urdu

Time : 2-30 Hours]

April 2019

[Max. Marks : 70

નોંધ : બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા જરૂરી છે અને તેમના માર્ક્સ જમણી બાજુ લખેલા છે.

પ્રશ્ન ૧ : [અ] મિર્ઝા ગાલિબની ગઝલ “ દિલે નાદાં તુઝે હુઆ ક્યા હૈ” આખી ગઝલ લખો. ૧૪

અથવા

મીર તકી મીરની ગઝલ “ ફકીરના આચે સદા કર ચલે” આખી ગઝલ લખો.

પ્રશ્ન ૧ : [બ] કોઈ પણ ચાર અક્ષરો જોડીને લખો.(ઉર્દૂ અથવા ગુજરાતી લઘામાં)

૪

= ل + ز + ن + م (1)

= س + و + س + ا + ج (2)

= ه + ت + س + ا + ر (3)

= م + و + ل + ظ + م (4)

= ش + ر + ا + ب (5)

= ن + و + ن + ا + ق (6)

= ل + گ + ن + م (7)

પ્રશ્ન ૨ : [અ] “ દાગ દેહલવી” ની કંઠસ્થ ગઝલ લખો.(ઉર્દૂ અથવા ગુજરાતી લઘા માં) ૧૪

અથવા

“મીર તકી મીરની”ની કંઠસ્થ ગઝલ લખો.(ઉર્દૂ અથવા ગુજરાતી લઘા માં)

પ્રશ્ન ૨ : [બ] નીચે આપેલ શબ્દોના ઉર્દૂ અર્થ લખો .(કોઈ પણ ચાર)

૪

(1)	મિઝ્ન	(2)	પદ	(3)	વાક્ય
(4)	શત્રુ	(5)	વાણી	(6)	પુસ્તક

પ્રશ્ન ૩ : [અ] મિર્ઝા ગાલિબના જીવન પ્રસંગો વર્ણવો.

૧૪

અથવા

મીર તકી મીરનો જીવન પરિચય આપો.

(P.T.O)

પ્રશ્ન ૩ : [બ] : [બ] અક્ષરો છૂટા પાડો. {કોઈ પણ છ(૬)}

3

= تلفظ (1)

= جمشید (2)

= رہبر (3)

= معصوم (4)

= برسات (5)

= تالاب (6)

= آسمان (7)

પ્રશ્ન ૪ : [અ] મિર્ઝા ગાલિબની ગઝલોની વિશેષતાઓ.

૧૪

અથવા

મીર તકી મીરના ગઝલોના લક્ષણો જણાવો.

પ્રશ્ન ૪ : [બ] નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

03

(૧) મિર્ઝા ગાલિબનું જન્મ ક્યાં થયું?

(૨) મીર તકી મીરનું મઝર ક્યાં આવેલા છે?

(૩) મિર્ઝા ગાલિબ પેહલા શું તખ્તુસ શું રાખતા હતા?

(૪) મિર્ઝા ગાલિબના સમયના બીજા કવિઓના નામ લખો ?

B.A. (Sem.-4) Examination

EC 2

Philosophy

April 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧.(અ) દર્શન એટલે શું? ભારતીય દર્શનોનું વર્ગીકરણ જણાવો.

(૧૪)

અથવા

૧. (અ) અવૈદિક દર્શનનો સંક્ષિપ્ત પરિચય આપો.

૧. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો

(૦૪)

(૧) આસ્તિક એટલે શું?

(૨) અવૈદિક એટલે શું?

(૩) સ્યાદવાદ એટલે શું?

(૪) તત્વાર્થધિગમ્ કયા ધર્મનું પુસ્તક છે?

૨. (અ) ચાર્વાક દર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૨. (અ) ચાર્વાક દર્શનની નીતિમીમાંસા સમજાવો.

૨. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો

(૦૪)

૧. ચાર્વાક દર્શનના રચિયતા કોણ છે.

૨. ચાર્વાકનો સિદ્ધાંત કયા નામથી દાર્શનિક જગતમાં વિખ્યાત છે.

૩. કોના મતે ચૈતન્યવિશિષ્ટઃ કાયઃ પુરુષઃ છે.

૪. ચાર્વાકનું બીજું નામ શું છે?

૩. (અ) જૈનના અનૈકાન્તવાદની સમજૂતી આપો.

(૧૪)

અથવા

૩.(અ) જૈનના બંધન અને મોક્ષની સમજૂતી આપો.

૩. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો

(૦૩)

(૧) જૈન ધર્મના ત્રેવીસમાં તિર્થંકર હતા.

(૨) 'નય' ના ભેદ કેટલા?

(૩) જૈન ધર્મમાં તિર્થંકરોની સંખ્યા કેટલી?

૪.(અ) આર્ય અષ્ટાંગમાર્ગની સમજૂતી આપો.

(૧૪)

અથવા

૪. (અ) બૌદ્ધના ક્ષણભંગવાદની સમજૂતી આપો.

010141-2

૪. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો

(03)

(૧) અભિધમ્મ પિટક કયા ધર્મનો ગ્રંથ છે?

(૨) સંઘમ્ શરણમ્ ગચ્છામિ કોણ કહે છે?

(૩) નિર્વાણનો વાસ્તવિક અર્થ છે?

ENGLISH VERSION SEM - 4
214 - Avidik Darshan (Elect.-2)

1. (A) what is Darshan? Sate the classification of Indian Philosophy.
OR

(14)

1. (A) Give Brief introduction to Avidik Darshan.

1. (B) Short Question

(4)

(1) What is Astik?

(2) What is Avidik?

(3) Syadvada is called

(4) To which religion Tatvarthdhigam belongs?

2. (A) Explain Epistemology of charvak system
OR

(14)

2. (A) Explain the Ethics of Charvak System

2. (B) Short Question

(4)

1. The founder of Charvak Darshan

2. In which name charvaks theory is known in the philosophical world

3. The soul is nothing but the conscious body who said

4. The another name of charvaka is a

3. (A) Explain the Anekantvad of Jainism
OR

(14)

3. (A) Explain the Bondage and liberation of Jainism

3. (B) Short Question

(3)

(1) Twenty third tirthankara of Jainas was

(2) How many types of Naya?

(3) How many Tirthankars are there in Jainism?

4. (A) Explain the Arya Ashtanga marga

(14)

OR

4. (A) Explain the Ksanabhangavada of Buddhism

4. (B) Short Questions

(3)

(1) To which religion Abhidhanma Pitaka belongs?

(2) Who declares સંઘમ્ શરણમ્ ગચ્છામિ ।

(3) The real meaning of Nirvana is

— X —

B.A. (Sem.-4) Examination
Persian (Poetry)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) મસ્નવીનું અર્થ અને પ્રકારો જણાવી ફારસીસાહિત્યમાં "મસ્નવી" નો આરંભ અને વિકાસ સવિસ્તાર વર્ણવો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) મૌલાના જામીનું જીવનપરિચય આપી તેમની સાહિત્યિક સેવાઓ પર સવિસ્તાર માહિતી આપો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

૧ મૌલાના જામીનું જન્મવર્ષ લખો.

૨ મસ્નવી શબ્દની ઉત્પત્તિ કયા શબ્દ પરથી થઈ છે ?

૩ ફારસીના પ્રથમ મસ્નવી કવિનું નામ લખો.

૪ નૈતિકવાદ પર આધારિત મસ્નવીઓનાં નામ આપો.

૫ મૌલાના જામીનાં સમકાલીન સાહિત્યકારોનાં નામ આપો.

૬ "ખમ્સા"નાં અનુકરણમાં મૌલાના જામીએ કયા પુસ્તકની રચના કરી?

પ્રશ્ન ૨ (અ) મસ્નવી "તોહફતુલ એફરાર"નું મૂલ્યાંકન કરો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) મૌલાના જામીનાં સમયની સાહિત્યિક પરિસ્થિતિ પર પ્રકાશ નાંખો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

૧ કયા કવિ એ હિન્દુસ્તાનની પ્રશંસામાં મસ્નવી કાવ્યની રચના કરી છે ?

૨ ગઝનવીયુગનાં પ્રખ્યાત મસ્નવીલેખકોનાં નામ આપો.

૩ મૌલાના જામીનાં આશ્રયદાતાઓનાં નામ આપો.

૪ પુસ્તક "શાહનામા" માં કેટલી પંક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે ?

૫ પુસ્તક " બહારિસ્તાન " બીજા કયા નામે પ્રખ્યાત છે.

૬ શેખ ફરીદુદ્દીન અત્તાર દ્વારા રચિત મસ્નવીઓના નામ આપો.

પ્રશ્ન ૩ સમજૂતીસહિત અનુવાદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (17)

شاهد خلوتگه غیب از نخست (1)

بود پیر جلوه کمر کرده جست

آتینه غیب نما پیش داشت

جلوه نمائی همه با خویش داشت

ناظرو منظور هم او بود و بس

غیر وے این عرصه نه پیمود ک

جمله یکی بود و دونی هیچ نه

دعوی مانی و تونی هیچ نه

بود قلم رسته ز زخم تراش

لوح هم آسوده ز رنج فراش

پیش که از ابر صفاتم نبود

(۲)

رسته گل سفوت آدم نبود

بود جهان یک بیک آئینه ها

بلکه سراسر همه گنجینه ها

بر سر هر گنج طلسمی دگر

نقد در و گوهر اسمی دگر

لیک نشانی ز مسمی نداشت

مظهر جمعیت اسما نداشت

شاه ازل خواست چنان مظهری

چید ز دریای قدم گوهری

ایکه در دولت دین کم زنی

(۳)

چند دم از نسبت آدم زنی

آدمی آنست که دینی در دست

محو گمان کرده یقینی در دست

گر بود این پیکر گل آدمی

زد در و دیوار ندارد کمی

بلکه فزون باشد از و در نمود

مهرد دیوار بسلك وجود

آدمی پشت بر ایام کن

روے بمعموره اسلام کن

اے شده رخنه صف طاعت ز تو

(۴)

مانده تهی سلک جماعت

پنبه غفلت چو ترا بست گوش

سود نکردت ز مؤذن خروش

نعره او خواب ترا کم نه کرد

قامت او قد ترا خم نه کرد

میل نمازت به جوانی نه بود

پشت دو تا کرده به پیری چه سود

پشت چو محراب خمیده ترا

روے بقبله نرسیده ترا

(૨) ગમે તે એક વિષે નોંધ લખો.

(07)

حکایت حضرت علی بن موفق (1)

حکایت مسافر کنعانی (2)

પ્રશ્ન ૪ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે વણ)

(03)

૧ પુસ્તક "નકહાતુલઉન્સ"ની રચના કોની વિનંતીને માન આપીને કરાઈ હતી ?

૨ મસ્નવીકાવ્ય કયા કયા છંદમાં રચી શકાય છે ?

૩ કાવ્યલેખનની શરૂઆતમાં મીલાના જામીએ કયું ઊપનામ ધારણ કર્યું હતું ?

૪ " ગુલિસ્તાન " ના અનુકરણમાં મીલાના જામીએ કયા પુસ્તકની રચના કરી ?

૫ કયા કવિએ મસ્નવી લખવા માટેના નિયમોની રચના કરી ?

.....

B.A. (Sem.-4) Examination
Urdu (Gazal-Jigar Muradabadi)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

☆ ہدایت: تمام سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

سوال نمبر ۱ (الف) جگر مراد آبادی کے سوانح حیات قلم بند کیجیے۔

یا

جگر مراد آبادی کے عہد کی سیاسی و سماجی حالات بیان کیجیے۔

(ب) ایک دو جملوں میں جواب لکھئے۔ (کوئی چار)

(۱) جگر کو کس یونیورسٹی نے Ph.D کی ڈگری عنایت کی؟ (۲) جگر کو کس سے روحانی عقیدت تھی؟ (۳) جگر مراد آبادی نے کس سے بیعت لی؟

(۴) 'انجمن الکھلا' کہاں قائم کی گئی؟ (۵) جگر کے کس مجموعہ کلام کو ساہتہ اکادمی نے ایوارڈ عطا کیا؟ (۶) جگر کا اصغر گونڈوی سے کیا رشتہ تھا؟

سوال نمبر ۲ (الف) جگر مراد آبادی کے کلام کی خصوصیات بیان کیجیے۔

یا

جگر مراد آبادی کی سیاسی شاعری پر روشنی ڈالئے۔

(ب) ایک دو جملوں میں جواب لکھئے۔ (کوئی چار)

(۱) "شعلہ طور" کو کس ادارے نے پانچ ہزار روپے انعام دیا؟ (۲) 'انجمن الکھلا' کے صدر کا نام کیا تھا؟ (۳) جگر مراد آبادی کا نام کیا تھا؟

(۴) جگر کی سن وفات کیا ہے؟ (۵) آتش گل کی سن اشاعت کیا ہے؟

سوال نمبر ۳ (الف) جگر کے ہم عصر شعراء کا تعارف پیش کیجیے۔

یا

جگر کی سیاسی شاعری پر مفصل بحث کیجیے۔

(ب) مناسب جوڑیاں بنائیے۔

(۱) جگر کی سن ولادت (a) سن ۱۹۳۴ء

(۲) شعلہ طور کی اشاعت (b) سن ۱۸۹۰ء

(۳) جگر کا نسیم بیگم سے دوبارہ نکاح (c) سن ۱۹۴۰ء

سوال نمبر ۴ (الف) مندرجہ ذیل سے اشعار کی تشریح کیجیے۔ (کوئی چار)

(۱) تیری رحمت خطا بخش و خطا پوش مری جرأت خطا کار و خطا کوش

(۲) دل کو سکون روح کو آرام آگیا موت آگئی کہ دوست کا پیغام آگیا

(۳) طول غم حیات سے گھبرا نہ اے جگر! ایسی بھی کوئی شام ہے جس کی سحر نہیں

(۴) جو دل کا راز تھا اُسے کچھ ول ہی پا گیا وہ کر سکے بیاں نہ ہمیں سے کہا گیا

(۵) احباب مجھ سے قطع تعلق کریں جگر اب آفتاب زیت لب بام آگیا

(۶) منصور تو سردے کے سبک ہو گیا لیکن جلا د سے پوچھے کوئی جلا د کا عالم

(ب) مندرجہ ذیل سے کسی ایک پر مختصر نوٹ لکھئے۔

(۱) جگر کا تصور محبوب (۲) جگر کا تصور عشق

B.A. (Sem.-4) Examination

Computer Application (DTP Application & Internet

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70³⁵

પ્ર. 1 (A)

(1) ગુગલ ડેક્સ એટલે શું ? તે જણાવી તેમાં જોવા મળતી સગવડો વિશે વિગતવાર સમજાવો. (4)

(2) ગુગલમાં Mail વિકલ્પ વિશે સવિસ્તાર માહિતી આપો. (3)

અથવા

પ્ર. 1 (A)

(1) ઈન્ટરનેટના ઈતિહાસ વિશે તે જણાવી ઈન્ટરનેટના ફાયદાઓ તથા ગેરફાયદા વિશે ચર્ચા કરો. (4)

(2) નીચેના વિશે વિગતવાર સમજાવો. (3)

(૧) મોડેમ (૨) સ્વીચ (૩) સર્ચ એન્જીન

પ્ર. 1 (B) નીચેના જવાબ આપો. (ગમે તે 2)

(૧) ISPનું પૂરું નામ શું છે ? (2)

(૨) પેજમેકર 7.0 નામની કંપનીએ બનાવેલ છે.

(૩) e-MAIL નું પૂરું નામ શું છે ?

પ્ર. 2 (A)

(1) DTP એટલે શું ? તે જણાવી DTP ના ઉપયોગો સવિસ્તાર સમજાવો. (4)

(2) પેજમેકરમાં માસ્ટર પેજ (Master Page) વિશે વિગતવાર સમજાવો. (3)

અથવા

પ્ર. 2 (A)

(1) પેજમેકરના Element Memu માં જોવા મળતી સગવડો જણાવી ગમે તે ત્રણ (3) વિગતવાર સમજાવો. (4)

(2) પેજમેકરમાં COLUMN GUIDE વિશે સમજાવો. (3)

પ્ર. 2 (B) નીચેના જવાબ આપો. (ગમે તે 2)

(૧) પેજ મેકર ૭.૦માં પેરેગ્રાફ ઓપ્શન લાવવા કઈ શોર્ટકટ કી છે ?

(૨) પેજમેકર ૭.૦માં સ્પેલ ચેકની સુવિધા કયા મેનુમાં જોવા મળે છે ?

(૩) પેજમેકર 7.0 માં મેનુ હોય છે.

- પ્ર. ૩ (A)
- (1) પેજમેકર ૭.૦ના TOOLS BOX માં જોવા મળતી સગવડો જણાવી ગમે તે (4)
- ત્રણ (3) વિગતવાર સમજાવો.
- (2) પેજમેકરના જોવા મળતા Tabs વિશે વિગતવાર સમજાવો (3)
- અથવા
- પ્ર. ૩ (A)
- (1) પેજમેકરમાં Document Setup ઓપ્શન વિશે સમજણ આપો. (4)
- (2) પેજમેકરમાં ALIGNMENTS ક્યા ક્યા છે ? તે જણાવી સમજાવો. (3)
- પ્ર. ૩ (B) નીચેના જવાબ આપો. (ગમે તે 2) (2)
- (૫) પેજમેકર 7.0 માં ડીફોલ્ટ પેજ સાઈઝ હોય છે.
- (૨) પેજમેકર ૭.૦માં પેસ્ટ મલ્ટીપલ ઓપ્શન ક્યા મેનુમાં જોવા મળે છે ?
- (૩) DTP નું પૂરું નામ શું છે ?
- પ્ર. 4 (A)
- (1) પેજમેકરના સ્ક્રીન લેઆઉટ વિશે સમજણ આપો. (3)
- (2) પેજમેકરમાં Copy, Paste and Cut ઓપ્શન વિશે વિગતવાર સમજાવો. (3)
- અથવા
- પ્ર. 4 (A)
- (1) પેજમેકરમાં SPELL CHECK, FIND અને REPLACE ઓપ્શન ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (3)
- (2) પેજમેકરમાં GROUP-UNGROUP ઓપ્શન વિશે સમજણ આપો. (3)
- પ્ર. ૪ (B) નીચેના જવાબ આપો. (ગમે તે 2) (2)
- (૧) ગુગલ ડોક્સ માં સામાન્ય રીતેસગવડો હોય છે.
- (૨) પેજ મેકર ૭.૦માં HELP જોવા કઈ શોર્ટકટ કી છે ?
- (૩) AARPA નું પૂરું નામ શું છે ?

★★★

M 1067-3

BA SEM – 4

CC -1 (211) Computer Application

Sub : DTP APPLICATION AND INTERNET TECHNOLOGIES

સમય : 2.30 કલાક

કુલ ગુણ : 35

Que 1. (A)

- (1) What is Google docs? Explain various facilities available in Google docs briefly (4)
(2) Explain Mail Option of Google briefly (3)

OR

Que 1. (A)

- (A) Explain the History of internet? And Discuss merits and demerits of Internet (4)
(B) Explain following briefly (3)
(1) Modem (2) Switch (3) Search Engine

Que 1.(B) Answer the following Questions

(2)

- (1) What is Full form of ISP?
(2) PageMaker 7.0 is developed by _____ company
(3) What is Full form of e-MAIL?

Que 2. (A)

- (1) What is DTP? Explain the uses of the DTP in brief (4)
(2) What is MASTER PAGE in Page maker? Explain briefly (3)

OR

Que 2. (A)

- (1) State the facilities available in Element MENU of PageMaker and Explain briefly any three (3) of them (4)
(2) Explain Column Guide in Page maker? (3)

Que 2.(B) Answer the following Questions

(2)

- (1) Which Sort cut key is used to open PERAGRAPH Option in PageMaker?
(2) In which menu Spell check facility is available in PageMaker 7.0?
(3) In PageMaker 7.0 there _____ menu available

૧૨.૧૨.૦૫

M1067-41

Que 3 (A)

- (1) State the facilities available in TOOLS Box of PageMaker 7.0 and Explain briefly any three (3) of them (4)
- (2) Explain various TAB available in PageMaker (3)

OR

Que 3. (A)

- (1) Explain Document Setup Option in PageMaker (4)
- (2) Which type of Alignments are available in PageMaker? Explain each of them (3)

Que 3.(B) Answer the following Questions (ANY 2) (2)

- (1) In PageMaker7.0 _____ is default page size
- (2) In which Menu Paste Multiple option is available in PageMaker?
- (3) what is Full name of DTP?

Que 4. (A)

- (1) Explain screen layout of PageMaker (3)
- (2) Explain Copy, Paste and Cut Options in PageMaker. (3)

OR

Que 4. (A)

- (1) Explain SPELL CHECK, FIND AND REPLACE option with example in PageMaker (3)
- (2) Explain GROUP-UNGROUP option in PageMaker (3)

Que 4.(B) Answer the following Questions (ANY 2)

- (2)
 - (1) Normally in Google docs _____ options are available
 - (2) Which Sort cut key is used to see HELP in PageMaker?
 - (3) What is Full form of AARPA?